

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

30 november 2006

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2007**

BELEIDSBRIEF

**Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel
Beleidsprioriteiten 2006-2007
Onderdeel Economie**

BELEIDSBRIEF

**Werk
Beleidsprioriteiten 2006-2007**

BELEIDSBRIEF

**Sociale Economie
Beleidsprioriteiten 2006-2007**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door mevrouw Anissa Tamsamani en de heren Jan Laurys en
Koen Van den Heuvel
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Johan Deckmyn, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, John Vrancken; de heer Jan Laurys, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy; mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Joris Vandenbroucke, André Van Nieuwkerke; de heer Louis Bril, mevrouw Annick De Ridder, de heer Jul Van Aperen.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Katleen Martens, de heren Jan Penris, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde; de heer Carl Decaluwe, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Frans Peeters, mevrouw Miet Smet; mevrouw Caroline Gennez, de heren Chokri Mahassine, Robert Voorhamme; mevrouw Patricia Ceysens, de heer Jaak Gabriels, mevrouw Vera Van der Borgh.

Toegevoegde leden:

mevrouw Vera Dua;
de heer Jan Peumans.

Zie ook:

996 (2006-2007)

- Nr. 1: Beleidsbrief
- Nr. 2: Motie van aanbeveling

988 (2006-2007)

- Nr. 1: Beleidsbrief
- Nrs. 2 en 3: Moties van aanbeveling

1001 (2006-2007)

- Nr. 1: Beleidsbrief
- Nr. 2: Motie van aanbeveling
- Nr. 3: Verslag

Zie:

15 (2006-2007)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 4-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 4-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 4-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

12-A (2005-2006)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2006-2007)

- Nr. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting

16 (2006-2007)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
I. Bevoegdheden van mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel	4
I.1. Toelichting door de minister	4
I.2. Bespreking	12
II. Bevoegdheden van de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming	24
II.1. Toelichting door de minister	24
II.2. Bespreking	26
III. Bevoegdheden van Mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen	34
III.1. Toelichting door de minister	35
III.2. Bespreking	36
IV. Indicatieve stemming	43
BIJLAGEN	45

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie heeft op haar vergaderingen van 16, 21, 23 en 30 november 2006 het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 besproken.

Samen met dit ontwerp werden ook de beleidsbrieven van de drie bevoegde ministers besproken.

De commissie besprak de aan haar toegewezen bepalingen volgens de bevoegdheden van de verschillende ministers. Dit verslag is opgemaakt op basis van die bevoegdheidsverdeling. Voor elke bevoegdheid werden andere verslaggevers benoemd:

Deel I: bevoegdheden van mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel (verslaggever: de heer Koen Van den Heuvel);

Deel II: bevoegdheden van de heer Frank Vandembroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming (verslaggever: mevrouw Anissa Tamsamani);

Deel III: bevoegdheden mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen (verslaggever: de heer Jan Laurys).

I. BEVOEGDHEDEN VAN MEVROUW FIENTJE MOERMAN, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, ONDERNEMEN, WETENSCHAP, INNOVATIE EN BUITENLANDSE HANDEL

De bevoegdheden van mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, hebben voor wat de behandeling in de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie betreft, betrekking op de volgende bepalingen:

Decreetsbepalingen: artikel 12 (programma's 51.10 en 51.20), 18, 28; 129 en 141.

Begrotingstabel - afdeling I: programma's 12.1 (ba. 12.43) 24.1 (ba. 31.03, 31.04, 31.05, 51.02), 51.1 (behalve ba. 11.02, 11.03, 12.90) en 51.2.

Begrotingstabel - afdeling V: Fonds voor Flankerend Economisch Beleid en Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO).

Samen met de begroting werd de beleidsbrief 'Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, Beleidsprioriteiten 2006-2007' (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1001/1*) besproken.

I.1. Toelichting door de minister

De *minister* schetst eerst het algemene beleid, zoals dat in de beleidsbrief wordt vertaald.

Vlaanderen wil bij de best presterende regio's horen. Niet alleen in Europa maar wereldwijd. Om die ambitie op economisch vlak waar te maken is resoluut gekozen voor een geïntegreerd beleid. Het behoud en de stijging van onze welvaart hangen immers voor een groot deel af van de mate waarin we erin slagen om ondernemerschap, innovatie en internationaal ondernemen te combineren tot een geheel dat meer welvaart genereert dan de som van de drie elementen op zich. Kritische succesfactoren hierbij zijn:

- het verhogen van het aandeel van innovatieve sectoren in Vlaanderens economische output;
- het aantrekken van investeringen in kennisintensive bedrijven vanuit het buitenland;
- het opdrijven van het aandeel van hoogtechnologische producten in het globale exportpakket.

Een geïntegreerd beleid biedt sterke opportuniteiten, omdat het toelaat op de raakvlakken tussen economie, wetenschap en innovatie en buitenlandse handel, maximaal synergieën te creëren. Een noodzakelijke en minimale voorwaarde daartoe is dat de instrumenten en structuren op elkaar zijn afgestemd en actief op elkaar inspelen. In de eerste helft van de legislatuur was de noodzakelijke hervorming van een aanzienlijk luik van de beleidsinstrumenten aan de orde. Dat werk wordt tijdens de tweede helft van de legislatuur geconsolideerd door een verdere onderlinge afstem-

ming van de instrumenten. Zo zal de basis worden gelegd waarop de verwachte synergiewinsten worden gerealiseerd.

De minister licht vervolgens de bouwstenen van het beleid toe

Een eerste belangrijke bouwsteen is de ‘ruimte om te ondernemen’. Om de investeerders ruimte om te ondernemen te kunnen aanbieden, wordt in 2007 verder gewerkt aan de uitbouw van een ‘ijzeren voorraad’, een gevarieerd en continu aanbod aan bedrijventerreinen. Zowel bottom-up als top-down worden de ruimtebehoeften actief gemonitord. Met behulp van de GIS-inventaris zal het beschikbare aanbod gericht naar de specifieke doelgroepen worden gerapporteerd. Aan structurele lacunes in het aanbod wordt verholpen: met name zullen de studies Seveso-bedrijven en Watergebonden bedrijventerreinen worden afgerond en de nodige opvolging krijgen. Lokale geïntegreerde initiatieven als het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA) en de strategische projecten binnen de strategische visie Zaventem 2025 zullen verder worden uitgewerkt.

De huidige steunregeling voor bedrijventerreinen loopt ten einde. Een nieuw subsidiebesluit zal in werking treden in 2007. Dit zal bijzondere aandacht schenken aan een duurzame en ecologisch verantwoorde ontwikkeling via verduurzaming op het vlak van intensief ruimtegebruik, energiebesparing, integraal waterbeheer, gebruik van duurzame energie, collectieve afvalverwerking en milieuvriendelijk vervoer. Een belangrijk element hierin is het terugdringen van de CO₂-emissie. Momenteel wordt nagegaan hoe dit in concreto kan worden uitgewerkt. Het nieuwe besluit zal ook voortrajecten bij de herinrichting van bedrijventerreinen ondersteunen en zal de inhaalbeweging voor de herinrichting van vervuilde en verouderde terreinen verderzetten.

Begin 2007 treedt ook de subsidieregeling voor de bedrijvencentra in werking, die in 2006 grondig werd herzien. Er zal worden gewerkt met een callsysteem om de steun te richten naar de kwalitatief beste projecten voor bedrijvencentra die een managementondersteunende dienstverlening aanbieden en zodoende hun aantrekkingskracht voor buitenlandse starters maximaliseren.

Een tweede cruciale factor is het ondernemerschap. In eerste instantie is het noodzakelijk het ondernemerschap als positief te beschouwen. Een positieve

beeldvorming over ondernemerschap vormt immers een belangrijke voorwaarde voor een gunstig ondernemersklimaat. Daarnaast dragen het aanleren van de juiste ondernemerscompetenties en het professionaliseren van bestaande ondernemerspraktijken bij tot succesvol ondernemerschap. De jongste jaren zijn verschillende initiatieven ontwikkeld die aan deze doelstellingen bijdragen. De voortzetting van de meest succesvolle initiatieven moet bijdragen tot een verhoging van de maatschappelijke impact van dit beleid.

In 2007 zal een nieuwe oproep ondernemerschap worden gelanceerd. Daarbij wordt de focus gelegd bij kansengroepen. Reeds in het onderwijs dient een open geest te worden gecreëerd ten aanzien van ondernemerschap. Daartoe zal de oproep van de zogenaamde Brugprojecten, gelanceerd in 2003 en 2006, worden geëvalueerd. De meest adequate acties zullen ook worden bepaald in het kader van het actieplan rond ondernemend Onderwijs dat in samenwerking met de minister van onderwijs wordt gelanceerd. In het proces van verdere professionalisering van het ondernemerschap spelen begeleiding en netwerking een belangrijke rol. De peterschapsprojecten komen hieraan tegemoet. Het bestaande callsysteem zal in 2007 worden verdergezet, met speciale aandacht voor een mix van klassieke peterschapsprojecten en vernieuwende initiatieven.

Om tot een versterkend effect te komen is het echter noodzakelijk dat de diverse ondernemerschapsbevorderende initiatieven op elkaar zijn afgestemd. Dat gebeurt onder meer via de Club Gouvernance, een informeel netwerk dat tweemaandelijks de belangrijkste organisaties in Vlaanderen rond ondernemerschap samenbrengt en over een bepaald thema discussieert.

Vervolgens zijn ook de steun- en financieringsinstrumenten van groot belang voor de expansie van de ondernemingen in Vlaanderen. Het nieuwe steun- en financieringsinstrumentarium zal in 2006-2007 één jaar hebben proefgedraaid. In het kader van een resolute keuze voor het principe van ‘Evidence Based Policy’, maken alle instrumenten het voorwerp uit van een constante monitoring en een jaarlijkse evaluatie. Op basis hiervan worden waar nodig operationele bijsturingen aangebracht en reglementair verankerd.

Wat betreft de investeringssteunmaatregelen nopen diverse elementen tot bijsturing:

- In een grondige – en globaal positieve – evaluatie van de effectiviteit en de efficiëntie van de groeipremie, werden een aantal verfijningen aanbevolen die de slaagkans van de ondernemingen in de doelgroep kunnen verhogen. In een ontwerpbesluit dat eerstdaags voor definitieve goedkeuring aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd, wordt de groeipremie vereenvoudigd en beter gericht op de ondernemingen die zelf het investeringsrisico nemen.
- Door het grote succes van de ecologiepremie kwam de budgettaire beheersbaarheid van de maatregel in het gedrang. Een bijsturing van de bestaande regeling moet de overgang vormen naar een nieuw instrument dat de ecologiesteun in de loop van 2007 zal onderbrengen in een call-systeem met wedstrijdformule. Aan de basis hiervan ligt de bekommernis om een maximale milieuperformantie en energie-efficiëntie van de investeringen.
- De strategische investeringssteun en de opleidingssteun voor grote ondernemingen boden, omwille van hun ‘ad hoc’-karakter, onvoldoende rechtszekerheid. Beide zullen daarom worden vervangen door een nieuw, gecombineerd steuninstrument dat van toepassing zal zijn op strategische investeringen van kleine, middelgrote en grote ondernemingen – deze laatste enkel binnen de nieuwe regionale steunkaart die vanaf 2007 van kracht wordt – en op grote opleidingsprojecten door grote ondernemingen.
- De driejarige periodiciteit, ingebouwd in de BEA-regelgeving, blijkt een drempel voor de gebruikers. Inhoudelijk zal de driejarige cyclus daarom worden ingekort tot een tweejarige, waarbinnen ook de flexibiliteit zal worden gecreëerd om gedurende twee jaar én projecten te kunnen aanvragen én betalingen te verrichten tot het maximale steunbedrag.

Inzake bedrijfsfinanciering stelde het regeerakkoord voorop dat een globaal beleidsraam zou worden uitgewerkt om de toegang tot de financiering te vergemakkelijken. Dit kader is op heden operationeel. De diverse financieringsinstrumenten werden binnen de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen gecentraliseerd en op elkaar afgestemd. Deze instrumenten mogen niet los van elkaar worden gezien, maar zijn complementair. Zij bieden een antwoord op de financieringsbehoeften van de ondernemingen gedurende hun volledige levenscyclus. Om de combinatie van de verschillende financieringsvormen voor de

ondernemingen te vergemakkelijken, werd in 2005 het pilootproject ‘geïntegreerde financiering’ opgezet. Dit project beoogde ondernemingen, gegeven de fase waarin ze zich op dat ogenblik bevonden, een beter inzicht te geven in de voor hen aangewezen financieringsmix en in de informatiebehoefte van de potentiële kapitaalverschaffers. Gezien de positieve resultaten van het betrokken pilootproject is het de bedoeling dit project uit te breiden naar heel ondernemend Vlaanderen. Hiertoe zal een oproep worden gelanceerd naar de bedrijfsondersteunende organisaties om, mits een tegemoetkoming, ondernemingen te helpen in hun zoektocht naar de groeifinanciering op basis van de ontwikkelde methodologie in het pilootproject.

Daarnaast zal voor de ondernemers die het slachtoffer zijn van omzetverlies door openbare werken het systeem van de rentetoelage, gekoppeld aan de reeds operationele derde waarborgregeling, worden uitgewerkt. Het decreet houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken werd begin juli van dit jaar door de Vlaamse Regering bekrachtigd. Momenteel wordt werk gemaakt van het uitvoeringsbesluit.

Met de organisatie van rondetafels in verschillende bedrijfssectoren, werd een innovatieve visie geïnitieerd op het industriebeleid. Vlaanderen stelt zich hiermee volledig in de lijn die de Europese Commissie ter zake heeft uitgezet en die resoluut opteert voor horizontale beleidsmaatregelen, maar die bijkomend bijzondere aandacht schenkt aan de specifieke omstandigheden binnen de bedrijfssectoren waarin dit horizontale beleid moet worden gerealiseerd. Rondetafels werden georganiseerd in de voertuigindustrie, de chemische industrie en recent de sector ‘Life Sciences’ (biotech, farma, medische technologie). In 2007 kan hun aantal worden uitgebreid met gelijkaardige initiatieven in de diamantsector en de lichte industrie (textiel en houtverwerking). Het brede draagvlak dat binnen deze rondetafels wordt gecreëerd, door alle bij de bedrijfstak betrokken actoren in het overleg te betrekken, levert belangwekkende resultaten op. De lastenverlaging op ploegenarbeid is het meest sprekende voorbeeld. Door het feit dat deze in een filosofie van horizontaal beleid sectoroverschrijdend werken, betekenen zij een belangrijke bijdrage tot de versterking van de competitiviteit van de Vlaamse economie.

Essentieel voor de competitiviteit van een regio is ook het evenwicht tussen het economische draagvlak, de sociale inclusie en de kwaliteit van het leven. Onder-

nemen dient op een maatschappelijk verantwoorde manier te gebeuren. In het kader van het gecoördineerde beleid inzake duurzame ontwikkeling werd in 2006 een Vlaamse strategie voor duurzame ontwikkeling ‘Samen grenzen verleggen’ opgesteld. In 2007 zullen er operationele projecten worden ontwikkeld (onder coördinatie van de minister-president), die uitvoering zullen geven aan de strategie op korte en middellange termijn.

En tot slot is het continu streven naar administratieve vereenvoudiging een onmisbare factor. Administratieve vereenvoudiging en een betere toegankelijkheid van de overheid leiden immers tot een beter inzicht in wat de Vlaamse overheid te bieden heeft. Deze vereenvoudiging wordt nagestreefd via het Vlaamse Agentschap Ondernemen, zowel op een fysieke als een virtuele manier, alsook door het ter beschikking stellen van een subsidiedatabank.

In 2007 zal verdere uitwerking worden gegeven aan het VLAO-decreet, onder meer wat betreft het uitbouwen van een kwaliteitsvol netwerk van laag- en breedrempelige contactpunten voor ondernemers en kandidaat-ondernemers. Dit lokaal verankerde VLAO-netwerk zal de resultante zijn van een samenwerking met private partners. Er zal, met het oog op preventief bedrijfsbeleid, een bijkomend kader worden uitgeschreven. De verdere uitwerking van het VLAO-decreet, met inbegrip van de timing inzake preventief bedrijfsbeleid, zal gebeuren in overleg met de Vlaamse sociale partners, vertegenwoordigd in de SERV.

Vervolgens licht de minister de begrotingsallocaties toe

a. Programma 24.1

De begroting van de algemene financiële logistiek wordt weergegeven in programma 24.1 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Volgende basisallocaties van dit programma zijn van belang voor het beleidsdomein Economie.

Op basisallocatie 31.03 wordt voor de nv Waarborgbeheer een beheersvergoeding van 1.806.000 euro (niet gesplitste krediet) ingeschreven. Hiernaast wordt voor de verliesfinanciering van de waarborgregelingen voor kmo's een niet gesplitst krediet van 4.200.000 euro uitgetrokken op basisallocatie 51.02.

Deze middelen dienen voor de verliesfinanciering van de oude en nieuwe waarborgregeling voor kmo's. Ten slotte worden in 2007 de verwachte fiscale minderontvangsten ten gevolge van de uitgifte van aandelen door het ARKimedex-Fonds opgevangen door een niet gesplitst krediet van 6.368.000 euro op basisallocatie 31.05.

b. Programma's 51.1 en 51.2

De begroting van het algemeen economisch beleid en het economisch ondersteuningsbeleid vertalen zich in de programma's 51.1 en 51.2 van de algemene uitgavenbegroting.

Het is de bedoeling dat met de invoering van het Beter Bestuurlijk Beleid, alle entiteiten van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie hun eigen begroting hebben. Bij de opmaak van de begroting 2007 werd hier weliswaar rekening mee gehouden via de parentbegroting, maar de huidige begrotingsstructuur met haar programma's 51.1 en 51.2 blijft nog behouden. Dit betekent concreet dat in beide programma's beleidskredieten terug te vinden zijn die, niet alleen op het departement van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie betrekking hebben, maar ook op het agentschap Economie, een IVA zonder rechtspersoonlijkheid.

De begroting 2007 vertrekt van een constant beleid, namelijk de begrotingscijfers 2006 met toevoeging van de indexering.

Programma 51.1: Algemeen Economisch Beleid

In totaal is het volgende budget uitgetrokken op programma 51.1:

Niet-gesplitste kredieten: 22.707.000 euro

Gesplitste vastleggingskredieten: 3.321.000 euro

Gesplitste ordonnanceringskredieten: 4.085.000 euro

Op basisallocatie 12.22 zijn voor communicatie-initiatieven gesplitste vastleggings- en ordonnanceringskredieten van respectievelijk 806.000 euro en 605.000 euro uitgetrokken. Dit budget zal aangesproken worden voor communicatiecampagnes omtrent Economy. De uitbouw van het virtueel bedrijvenloket

moet immers gepaard gaan met de nodige ruchtbaarheid. De portaalsite voor bedrijven (www.ondernemen.vlaanderen.be) heeft immers de ambitie uit te groeien tot het online loket voor snelle informatie en efficiënte dienstverlening aan de ondernemer op Vlaams niveau. Om de ondernemers (ook de startende) vertrouwd te laten worden met dit unieke loket, is een constante communicatie noodzakelijk. Het raadplegen van deze website voor informatie en subsidies moet voor hen een reflex worden.

Verder wordt ook communicatie gevoerd naar aanleiding van de aanpassing van de bestaande wetgeving, de invoering van nieuwe steunmaatregelen en de subsidiedatabank.

De middelen ter financiering van de opdrachten en de samenwerkingsverbanden met de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappijen (POM's) vindt men terug op basisallocatie 12.23. Hiervoor is een gesplitst vastleggings- en ordonnanceringskrediet van 350.000 euro uitgetrokken.

De mogelijkheid om opdrachten te geven aan de POM's is opgenomen in het decreet houdende de vaststelling van het kader tot oprichting van de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen van 7 mei 2004, meer bepaald in artikel 5, §3.

Een eerste opdracht, met name de opmaak van het plan-MER (Milieueffectenrapportage) van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA), wordt aan de POM-Antwerpen en POM-Limburg gegeven. Deze studie wordt door de samenwerkende beleidsdomeinen gefinancierd, namelijk door de beleidsvelden Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Economie.

De kredieten uitgetrokken op basisallocatie 12.41 zullen worden aangewend voor de specifieke informaticakosten van het agentschap Economie en meer bepaald voor de projectkosten. Een gesplitst vastleggingskrediet van 2.165.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 1.100.000 euro zijn beschikbaar. Hiernaast blijft er een gesplitst ordonnanceringskrediet van 1.234.000 euro beschikbaar op de uitdovende basisallocatie 12.40 (informaticakosten administratie Economie) voor eerder besliste meerjarenprojecten waarvoor de vastleggingen al zijn gebeurd.

Concreet gaat het over de projectkosten voor de interactieve webapplicaties van het Budget voor Economisch Advies (BEA), de Groeipremie en de Ecologiepremie. Tevens worden deze interactieve maatregelen gekaderd binnen het grotere geheel van het unieke bedrijvenloket www.ondernemen.vlaanderen.be. Ten slotte worden er ook middelen voorzien voor het implementeren van het concept Anders Werken (digitalisering, telewerken) bij het agentschap Economie.

De nominatim subsidie aan de vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen (VLAJO) wordt verhoogd van 855.000 euro naar 1.000.000 euro (niet-gesplitst krediet). Dit wegens de continue groei van de vzw en het belang van ondernemerschap in het onderwijs. De voorwaarde voor de toekenning van deze subsidie is een positieve evaluatie van de belangrijkste VLAJO-projecten. Dit onderzoek wordt eind november 2006 door het Steunpunt Ondernemingen, Ondernemerschap en Innovatie opgeleverd. Deze kredieten zijn terug te vinden op basisallocatie 33.02.

Op basisallocatie 41.01 staat een niet gesplitst krediet van 6.658.000 euro voor de dotatie aan de SERV. De SERV-dotatie voor 2007 bestaat niet alleen uit de vroegere dotatie aan de SERV en haar commissies (5.607.000 euro). Maar omvat ook de dotaties voor beroepsprofielen en standaarden (540.000 euro) en de Mobiliteitsraad (Mora, 424.000 euro). Samen met de indexing (87.000 euro) komt dit op 6.658.000 euro. De 'Stichting Technologie Vlaanderen (STV) - Innovatie & Arbeid' en de Luchthavencommissie hebben nog een aparte dotatie onder respectievelijk programma 71.1, b.a. 41.06 (2.231.000 euro) en programma 63.3, b.a. 41.03 (153.000 euro).

De dotatie aan het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO) is terug te vinden op basisallocatie 41.04, namelijk een niet gesplitst krediet van 13.358.000 euro. Basisallocatie 41.04 was tot 2006 de dotatie aan de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's). In 2007 worden een aantal basisallocaties opgeheven en ondergebracht onder de dotatie aan het VLAO.

Het gaat om volgende kredieten:

- Programma 51.1 b.a. 12.02 (kosten voor de uitbouw van het VLAO): 249.000 euro.

- Programma 51.1 b.a. 41.04 (dotatie aan de GOM's): 5.646.000 euro.
- Programma 51.1 b.a. 41.05 (opdrachtenfuncties GOM's): 887.000 euro.
- Programma 51.2 b.a. 41.01 (gedeeltelijk - dotatie aan het VIZO): 6.382.000 euro.
- Programma 99.1 b.a. 11.03 (dotaties regerings-commissaris): 100.000 euro.

Verhoogd met de index (94.000 euro) geeft dit een dotatie van 13.358.000 euro. Voor de volledigheid geef ik mee dat voor de uitdovende dossiers van de opdrachtenfuncties van de vroegere GOM's betalingskredieten behouden werden op de basisallocatie 12.21, namelijk 350.000 euro.

Voor de subsidiëring van de Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV's) is er een niet gesplitst krediet van 900.000 euro uitgetrokken op basisallocatie 41.06. Dit budget werd van het Hermesfonds overgeheveld naar dit programma.

In de loop van 2006 opteerden de bestuurlijke partners, zijnde de Vereniging van Vlaamse Provincies, de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten en de Vlaamse Overheid ervoor dat de financiering van de middelen voor het socio-economisch streekontwikkelingsbeleid vanaf 1 januari 2007 verder via een subsidiesysteem zou verlopen. Samen met deze financiële ondersteuning wordt aan de lokale besturen (provincies, steden en gemeenten) en de subregionale sociale partners een grotere handelingsruimte en verantwoordelijkheid gegeven bij het uitvoeren van de centrale streektaken via de Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV's).

De andere kredieten op programma 51.1 werden met toepassing van de index aangepast. De specifieke administratieve werkingskosten bedragen 252.000 euro. De uitgaven voor interregionale economische samenwerkingsverbanden bedragen 97.000 euro. De nominatieve subsidies voor het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg blijven behouden op 372.000 euro.

Tot slot is er nog een ordonnanceringskrediet uitgetrokken voor de tegemoetkomingen in de rentes op leningen in de scheepsbouw, goed voor een budget van 87.000 euro. En een betalingskrediet van 359.000 euro is ingeschreven voor de uitgaven ter bevordering van ondernemerschap op streekniveau.

Programma 51.2 Economisch Ondersteuningsbeleid

In totaal is het volgende budget uitgetrokken op programma 51.2:

Niet-gesplitste kredieten: 281.681.000 euro

Gesplitste vastleggingskredieten: 4.405.000 euro

Gesplitste ordonnanceringskredieten: 1.550.000 euro

Machtigingen: 273.177.000 euro

Tot 2006 werd programma 51.2 gelijkgesteld met het Hermesfonds.

Sinds 2006 zijn drie nieuwe basisallocaties met niet-gesplitste kredieten gecreëerd met name:

- Basisallocatie 12.01: Studies en samenwerkingsovereenkomsten in kader van het beleid inzake bedrijventerreinen: 1.000.000 euro.
- Basisallocatie 61.02: Uitgaven voor de aanleg van bedrijventerreinen en voor de heringebruikname van industriële sites (overheidsinitiatief): 5.500.000 euro.
- Basisallocatie 51.02: Uitgaven voor de aanleg van bedrijventerreinen en voor de heringebruikname van industriële sites (privaat initiatief): 5.500.000 euro.

Deze basisallocaties vallen buiten het Hermesfonds en werden gespijst met de kredieten die vanuit programma 24.10, basisallocatie 85.03, werden overgeheveld. Door middel van een begrotingsruiter (artikel 9 van het ontwerp van uitgavendecreet 2007) blijven deze middelen in 2007 beschikbaar.

Met de inwerkingtreding van het Beter Bestuurlijk Beleid werd het Hermesfonds ondergebracht onder het agentschap Economie binnen het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie. De kredieten van een aantal bevoegdheden, die behoren tot het departement worden met de begroting 2007 uit het Hermesfonds gelicht.

De volgende basisallocaties worden hiervoor gecreëerd:

- Basisallocatie 12.20: Studie duurzaam ondernemen: een niet-gesplitst krediet van 50.000 euro.

- Basisallocatie 33.01: Subsidies aan het steunpunt economie: een niet-gesplitst krediet van 124.000 euro.
- Basisallocatie 33.06: Subsidies ter bevordering van het ondernemerschap: een gesplitst vastleggingskrediet van 4.355.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 1.500.000 euro.
- Basisallocatie 33.09: Subsidies ter ondersteuning van ondernemingsplan-wedstrijden: een niet gesplitst krediet van 600.000 euro.
- Basisallocatie 50.01: Subsidies voor projecten ter begeleiding en financiering van flexibele mechanismen: een niet-gesplitst krediet van 50.000 euro.

Hermesfonds

Verder bestaat programma 51.2 uit de dotatie (basisallocatie 41.41) en de vastleggingsmachtiging (basisallocatie 99.11) van het Hermesfonds. De dotatie en machtiging bedragen respectievelijk 280.907.000 euro en 273.177.000 euro.

De ontvangsten en de uitgaven van het Hermesfonds bedragen in 2007 338.006.000 euro en het kassaldo bedraagt 45.099.000 euro.

De vier grote pijlers vermeld in de begrotingstabel van het Hermesfonds bestaan uit:

A) Het economisch voorwaardenscheppend beleid:

In totaal gaat het over een gesplitst ordonnanceringskrediet van 219.791.000 euro en een gesplitst vastleggingskrediet van 201.169.000 euro.

B) Het ruimtelijk economisch beleid:

Hier zijn een gesplitst ordonnanceringskrediet van 18.454.000 euro en een gesplitst vastleggingskrediet van 19.881.000 euro voorzien.

C) De stimulering van het ondernemerschap:

Hiervoor is een gesplitst ordonnanceringskrediet van 52.334.000 euro en een gesplitst vastleggingskrediet van 49.632.000 euro ingeschreven.

Hiernaast is er een vierde luik dat bestaat uit andere uitgaven, passend in het sociaal, economisch en regionaal beleid. Het gesplitst ordonnanceringskrediet bedraagt 2.328.000 euro en het gesplitst vastleggingskrediet bedraagt 2.495.000 euro.

Een aantal rubrieken zijn geaggregeerd opgenomen in de tabel. Dit betekent dat deze rubrieken indicatief zijn onderverdeeld in subrubrieken. In de memorie van toelichting wordt in detail verduidelijkt wat onder deze rubrieken begrepen is. De minister zal de rubrieken met de grootste kredieten bespreken.

A) Het Economisch Voorwaardenscheppend Beleid

Hermesrubriek 511 omvat de investeringsuitgaven. Met een vastleggingskrediet van 188.594.000 euro en een ordonnanceringskrediet van 202.126.000 is dit veruit de grootste Hermesrubriek. De minister zal kort het budget 2007 van de verschillende instrumenten bespreken die met deze middelen worden gespijst.

De groeipremie

Aangezien de groeipremie een callsysteem volgt, kan de begroting 2007 van constant beleid vertrekken. Voor de groeipremie wordt net zoals in 2006 een bedrag van 47.575.000 euro aan vastleggingskredieten ingeschreven. De betalingskredieten bedragen 25.325.000 euro.

De ecologiepremie

De ecologiepremie, de steunmaatregel voor ecologisch waardevolle investeringen, werd eind 2004 gelanceerd. De algemene appreciatie vanuit de bedrijfswereld is overwegend positief. De budgettaire beheersbaarheid van de maatregel is echter problematisch, aangezien de ecologiesteun met een open enveloppe werkt.

De minister geeft een paar cijfers ter illustratie:

Sinds het opstarten van de ecologiepremie in oktober 2004 werden tot en met juli 2006, 853 steunaanvragen ingediend. Deze vertegenwoordigen een totaal steunbedrag van 203.335.718 euro of een gemiddelde ecologiepremie van 238.377 euro per aanvraag. Rekening houdend met een extrapolatie voor de laatste vijf maanden van het jaar, die een geraamd steunbedrag van 35.649.800 euro oplevert, zal de eco-

giesteun tussen oktober 2004 tot eind 2006 oplopen tot 238.985.518 euro.

Daarnaast moeten ook de dossiers worden gehonoreerd die ingediend werden in de oude ecologiesterregeling die vóór oktober 2004 van kracht was. Daarvoor werd in 2005 een bedrag van 31.222.354 euro vastgelegd. Voor 2006 wordt de steun voor deze dossiers geraamd op 16.600.000 euro. Dit geeft een totaal bedrag van 47.822.354 euro over de beide jaren.

De totale budgettaire weerslag van de oude en de nieuwe ecologieregeling samen bedraagt dus 286.807.871 euro. Op het Hermesfonds was hiervoor voor 2005 en 2006 telkens een bedrag van 55.000.000 euro aan vastleggingskredieten ingeschreven. Uiteindelijk werd in 2005 voor 76.050.788 euro vastgelegd. Namelijk 31.222.354 euro voor oude en 44.828.434 euro voor nieuwe ecologiedossiers en werd het voor 2006 begrote bedrag opgetrokken tot 75.876.000 euro. Blijft de huidige ecologiesterregeling behouden, dan stevent de maatregel tegen het einde van 2006 af op een geraamd tekort van 134.381.086 euro in vastleggingskredieten.

Het is duidelijk dat de huidige steunregeling moet worden herzien. In de beleidsbrief wordt uitgelegd hoe de ecologiester zal worden omgevormd tot een budgettair beheersbaar instrument.

Voor 2007 bedragen de vastleggings- en ordonnanceringskredieten respectievelijk 92.090.000 euro en 41.926.000 euro.

Strategische Investeringssteun

Strategische steun kon worden toegekend aan kleine en middelgrote ondernemingen in het hele Vlaamse Gewest en aan grote ondernemingen in de regionale ontwikkelingszones, telkens voor investeringsprojecten met een subsidiabel bedrag van meer dan 8.000.000 euro. Deze regeling werd door de Vlaamse Regering opgeheven op 20 juli 2006. Hiervoor bestaan twee redenen.

Enerzijds loopt op 31 december 2006 de regionale steunkaart 2000-2006 ten einde. Anderzijds biedt de strategische investeringssteun, wegens zijn 'ad hoc'-karakter, de ondernemingen onvoldoende rechtszekerheid en voorspelbaarheid. Dit euvel geldt nog meer voor de 'ad hoc'-opleidingssteunregeling.

Beide worden daarom vervangen door een nieuw steuninstrument. Voor 2007 bedragen de vastleg-

gings- en ordonnanceringskredieten voor dit herwerkt instrument respectievelijk 43.929.000 euro en 36.449.000 euro.

Rentetoelagen als gevolg van hinder door openbare werken

Naast de federale wet-Dedecker en het derde waarborgbesluit op Vlaams niveau werd het decreet-Caluwé op 7 juli 2006 goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Dit decreet bepaalt het toekennen van een rentetoelage voor die ondernemingen die lijden onder een verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken. Voor de uitvoering van dit decreet zal het agentschap Economie instaan die hiervoor een besluit zal opstellen.

Voor deze nieuwe regeling worden een vastleggingskrediet van 5.000.000 euro en een betalingskrediet van 2.500.000 euro ingeschreven.

Bedrijventerreinen en Bedrijfsgebouwen

De vastleggings- en betalingskredieten voor de subsidies voor de aanleg van bedrijventerreinen vindt men terug op rubriek 61.02. Deze bedragen respectievelijk 12.500.000 euro en 11.400.000 euro. De subsidieregeling inzake bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen wordt momenteel aangepast. Er zijn twee nieuwe subsidiebesluiten voorzien, namelijk een voor de bedrijventerreinen en een voor de bedrijfsgebouwen. Beide besluiten worden eerstdaags voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor principiële goedkeuring.

Diversen

De betalingen aan het IWT voor de Vlaamse Excellentiepolen bedragen in 2007 nog 6.190.000 euro. Ten slotte werden de kredieten voor de contracten 'Geografisch Informatiesysteem Vlaanderen (GIS)' met de vroegere Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen opgenomen in het Hermesfonds voor een bedrag van 75.000 euro in vastleggingskrediet en betalingskrediet.

Dit brengt ons bij de tweede pijler, het ruimtelijk economisch beleid.

B) Het Ruimtelijk Economisch Beleid

Voor de overheidsopdrachten voor het verder zetten van beleidsgericht onderzoek en het uitwerken van beleidsinitiatieven, zijn op rubriek 12.02 een gesplitst

vastleggingskrediet van 500.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 622.000 euro opgenomen.

Deze middelen zullen worden ingezet voor studieopdrachten. Dit zowel voor het ontwikkelen van gebiedsgerichte visies en inrichtingsconcepten voor bedrijventerreinen als voor meer algemene ruimtelijk-economische studies.

Op rubriek 32 zijn de middelen voor de EFRO- en Interreg-cofinanciering en de nodige betalingskredieten voor het project bedrijfsvriendelijke gemeente ondergebracht. In totaal gaat het over 14.803.000 euro aan betalingskredieten en 15.581.000 aan vastleggingskredieten. Het grootste deel van deze kredieten wordt voorbehouden voor de EFRO-cofinanciering.

Voor de projecten in het kader van beleidsgerichte partnerschappen is 2.389.000 euro aan ordonnanceringskredieten en 3.300.000 euro aan vastleggingskredieten uitgetrokken op rubriek 50.02.

Ten slotte wordt voor de versterking van de binnenstedelijke commerciële centra 550.000 aan betalingskredieten en 500.000 aan vastleggingskredieten uitgetrokken. Meer concreet gaat dit om subsidies voor de buurtwinkels.

C) Ondernemerschap Stimuleren

Het derde luik omvat de middelen voor het stimuleren van ondernemerschap.

Voor de brugprojecten economie-onderwijs wordt onder rubriek 30.02 een bedrag opgenomen van 1.929.000 euro aan betalingskredieten en een bedrag van 2.500.000 euro aan vastleggingskredieten.

Een eerste oproep brugprojecten economie-onderwijs werd in 2003 gelanceerd. Op 31 mei 2006 werd een tweede oproep gelanceerd, deze richt zich tot innovatieve projecten of pilootprojecten. De oproep werd op basis van de opgedane ervaringen tijdens de eerste oproep bijgestuurd qua vormvereisten, procedure, beoordeling en rangschikking. Er werden 32 aanvragen ingediend. De selectie van de projecten wordt eerstdaags bekendgemaakt. In 2007 zal een nieuwe oproep gelanceerd worden waarvoor opnieuw een budget van 2.500.000 euro wordt voorzien.

Op rubriek 32 worden de kredieten uitgetrokken voor het 'Business Angels Network' (BAN) Vlaanderen,

alle uitbetalingen van de vroegere chequemaatregelen en het Budget voor Economisch Advies (BEA). Voor deze initiatieven is een budget van 45.939.000 euro betalingskredieten en 44.132.000 euro vastleggingskredieten voorzien.

Er wordt opnieuw een outputgerelateerde subsidie voorzien voor de vzw BAN Vlaanderen. Het steunvoorstel zal eerstdaags worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Er is hiervoor een vastleggingkrediet voorzien van 1.232.000 euro voor een subsidie over een periode van 4 jaar. Uit onderzoek is immers gebleken dat overheidsmiddelen aan business angel netwerken goed zijn besteed, gezien op deze manier wel degelijk investeerders en ondernemers worden samengebracht die elkaar anders niet hadden gevonden. De financiering die in de komende weken aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd, zal nog meer resultaatgebonden zijn.

Voor BEA wordt 42.900.000 euro aan vastleggingskredieten en 42.000.000 euro aan ordonnanceringskredieten uitgetrokken.

Rubriek 33 bevat een gesplitst vastleggingskrediet van 3.000.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 4.466.000 euro. Dit zijn de nodige middelen voor de peterschapsprojecten en voor de uitbetaling van het encours van de initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap.

D) Andere uitgaven die kaderen in het sociaal, economisch en regionaal beleid van de Vlaamse Regering

Ten slotte is er nog het vierde luik, namelijk de andere uitgaven die kaderen in het sociaal, economisch en regionaal beleid van de Vlaamse Regering. In totaliteit omvatten deze een gesplitst ordonnanceringskrediet van 2.328.000 euro en een gesplitst vastleggingskrediet 2.495.000 euro.

Aan het Flanders Fashion Institute zal een subsidie worden toegekend voor een periode van vier jaar. Hiervoor is een vastleggingskrediet van 495.000 euro beschikbaar. Zoals bekend werden ondertussen de nodige stappen gezet om het Instituut performanter te maken. Het is de bedoeling om zo snel mogelijk een nieuwe beheersovereenkomst aan de Vlaamse Regering voor te leggen, die in het bijzonder naar outputgerelateerde resultaatgerichtheid, strenge eisen aan het Instituut zal opleggen.

I.2. Bespreking

De heer *John Vrancken* pleit voor een voldoende aanbod van bedrijventerreinen. Dat is een aangelegenheid waar de gemeenten een belangrijke rol in te spelen hebben. Uit een rondvraag van VOKA blijkt dat een groot gedeelte van de ondernemers zich gegijzeld voelt door de plaatselijke besturen. De ondernemingen beklagen zich erover dat de communicatie tussen het bedrijfsleven en de gemeenten mank loopt. Er zijn heel wat klachten dat het gemeentebestuur geen oog heeft voor het bedrijfsleven. Van de ondervraagde bedrijven vindt 36 procent dat ze door het gemeentebestuur niet tijdig op de hoogte worden gebracht van initiatieven die een impact kunnen hebben op de werking van het bedrijf. Er wordt gepleit voor het aanstellen van een accountmanager in de gemeente, die zich specifiek met het bedrijfsleven bezighoudt.

Een tweede pijnpunt is volgens de heer Vrancken de lokale belastingen die soms willekeurig zijn en niet in verhouding met het niveau van de dienstverlening van de gemeente. Die belastingen zijn in de loop van de vorige legislatuur nog toegenomen. Men heeft de indruk dat men de gemeentebegroting sluitend wil maken op de kap van het bedrijfsleven. De heer Vrancken spreekt van pestbelastingen. Zo wordt de verouderde belasting op drijfkracht dikwijls vervangen door belasting op bedrijfsoppervlakte.

Andere pijnpunten zijn de afvalophaling of openbare werken, die de toegang tot de bedrijventerreinen bemoeilijken. Dit alles is zeer nadelig voor het ondernemerschap in de gemeenten.

De heer Vrancken stelt vast dat er concrete projecten worden opgestart door de Vlaamse overheid om tot ondernemersvriendelijke gemeenten te komen. De pijnpunten die VOKA vaststelt wijzen er echter op dat dat beleid faalt.

Het beleid voor het aantrekken van buitenlandse investeringen loopt ook mis. Volgens een studie van Ernst&Young zou 22 procent van de ondervraagde bedrijfsleiders in België er aan denken om te delocaliseren. Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen staat voor een geweldige opdracht om dit tij te doen keren en nieuwe buitenlandse investeringen aan te trekken, die op het vlak van tewerkstelling een meerwaarde kunnen betekenen.

De heer Vrancken stelt dat de omgevingsfactoren gunstig moeten zijn voor een gezonde economische activiteit. Vlaanderen zou hiervoor zelf de hefboomen

moeten hebben. Volgens de spreker gaat het hier concreet vooral over de inkomensvorming, en dan vooral de rol van de sociale zekerheid. Vlaanderen moet ook volledige bevoegdheid krijgen over het werkgelegenheidsbeleid en over de vennootschapsbelasting. Zonder die bevoegdheid kan Vlaanderen geen eigen sociaal-economisch beleid voeren. Vlaanderen moet ook over de instrumenten kunnen beschikken om een eigen beleid inzake de arbeidskost te kunnen voeren.

De heer *Koen Van den Heuvel* reageert op vorige spreker door te stellen dat de mandatarissen van de partij van de heer Vrancken met dubbele tong spreken. Op gemeentelijk vlak verzetten ze zich dikwijls tegen de aanleg van bedrijventerreinen, terwijl er hier gepleit wordt voor een meer actieve politiek voor het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen.

De heer Van den Heuvel ontkent dat de gemeentelijke belastingen voor de bedrijven pestbelastingen zijn, ook al geeft hij toe dat er hier en daar nog anomalieën kunnen optreden. Lokale besturen moeten voldoende financiële draagkracht hebben om een warm beleid te kunnen voeren. Het aandeel van de gemeentebelastingen, ligt heel wat lager dan de vennootschapsbelasting. Dus die kunnen geen obstakel zijn voor het voeren van een gemeentelijk bedrijfsvriendelijk beleid. In de voorbereiding van het fiscaal pact tussen de Vlaamse Regering en de plaatselijke besturen heeft minister Keulen een enquête uitgevoerd, waaruit blijkt dat de bedrijfsleiders eigenlijk niet wakker liggen van de gemeentelijke bedrijfsbelastingen. Andere kwesties zoals administratieve vereenvoudiging, de inrichting van de bedrijfsterreinen en mobiliteit zijn van veel groter belang voor het bedrijfsleven.

De heer Van den Heuvel zegt erover verheugd te zijn dat de minister een geïntegreerde beleidsbrief voorstelt, waarin alle aspecten aan bod komen. Er zijn heel wat dwarsverbindingen tussen de verschillende beleidsdomeinen binnen de bevoegdheid Economie.

De spreker is blij met de aandacht die wordt besteed aan de ruimte voor ondernemen. Op dat vlak is er een vooruitgang waar te nemen tegenover de vorige jaren. Er zijn een aantal onderzoeken aan de gang onder andere om een geschikte locatie te vinden voor bedrijven die moeilijk in te planten zijn, zoals de Sevesobedrijven. Er wordt nu ook werk gemaakt van watergebonden bedrijventerreinen, hetgeen in het kader van de mobiliteitsproblematiek zeker belangrijk is. Hoever staat het met het onderzoek naar de inplanting van Sevesobedrijven en van watergebonden industrieën? De heer Van den Heuvel vraagt hoe-

ver het staat met de inschakeling van de Resoc's in deze materie. In hoeverre zal een en ander leiden naar een actualisering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen?

De spreker zegt dat de zogenaamde verweving een zeer belangrijke uitdaging is inzake de vestiging van bedrijven. Er wordt hiermee enigszins teruggekomen van een beleid dat erop gericht was om alle bedrijvigheid uit de woonkernen te bannen naar bedrijven-terreinen. Dat was mede oorzaak van het tekort aan bedrijfsgronden. Welke resultaten heeft de betrokken werkgroep geboekt?

Het subsidiebesluit bedrijfsgebouwen wordt grondig herwerkt. De heer Van den Heuvel zegt dat het management, onderhoud en beheer van bedrijfsparken zeer belangrijk is. Op dat vlak moet er in Vlaanderen nog heel wat gebeuren. Het is dus goed dat in het kader van dat subsidiebesluit nieuwe acties zullen worden ondernomen. Bedrijfsleiders zijn er zeker toe bereid aan zulke acties mee te werken.

Over de buurtwinkels vraagt de heer Van den Heuvel wanneer de resultaten van het onderzoek naar de behoeften van steden en gemeenten in verband met hun buurtwinkelbeleid zullen ter beschikking zijn. Dit zal een nuttig instrument zijn voor de gemeenten die begin 2007 hun beleidsplan zullen moeten opmaken?

De heer Van den Heuvel is tevreden over het evenwicht in het beleid tussen de horizontale en de verticale aanpak. De rondetafels zijn een uiting van het sectorgebonden beleid. De spreker wenst te weten wat de stand van zaken is van de geplande rondetafels voor de diamant- en de textielsector. Hij vraagt of er over die rondetafels in de commissie voor Economie een debat zou worden georganiseerd aan de hand van de boordtabellen die erbij worden opgesteld.

De Resoc's zijn al enkele jaren actief. Ze bevinden zich nu met de vernieuwing van de lokale besturen in een heropstartfase en moeten een streekpact opstellen. De heer Van den Heuvel stelt vast dat de daadkracht van de Resoc's niet overal hetzelfde is. Kan het Vlaams niveau niet wat bijsturen, daar waar de Resoc's minder actief zijn? Bestaan daar instrumenten voor?

Verder wenst de spreker te weten wat de stand van zaken is in de uitvoering van het decreet-Caluwé op de rentetoelagen voor bedrijven die hinder ondervinden van openbare werken. Er is daar een bedrag voor uitgetrokken in de begroting. Hoever staat het met de uitvoeringsbesluiten?

Dezelfde spreker stelt vast dat de ecologiepremies een groot succes hebben gekend. Gezien het huidige maatschappelijke debat over het broeikaseffect, is het belang van ecologie-investeringen zeker actueel. Doordat er met gesloten enveloppes wordt gewerkt, is het niet mogelijk om aan alle aanvragen te voldoen. Welke criteria worden er gevolgd voor de toekenning van de premie? Het is belangrijk dat er daarover duidelijkheid bestaat voor de ondernemingen.

De heer Van den Heuvel vindt het virtueel portaal een zeer goed initiatief. Kan dat niet uitgebreid worden naar de federale bevoegdheden. Voor de ondernemer is het van belang dat hij een totaaloverzicht krijgt.

Het lid pleit ervoor om de instrumenten zoals het BEA gebruiksvriendelijker te maken. Wellicht kan dat gebeuren ter gelegenheid van de evaluatie van de diverse steunmaatregelen. Het lid stelt dat er bij de kmo's veel onwetendheid is over de verschillende steuninstrumenten. Dat is het gevolg van een falend communicatiebeleid. Daarom is er een budgetverhoging voor communicatie en informatie. Hij hoopt dat de maatregelen van het decreet-Caluwé goed zullen worden gecommuniceerd. In deze heeft ook het VLAO een belangrijke rol te spelen.

De heer Van den Heuvel merkt ten slotte nog op dat het Rekenhof zijn opmerkingen over het Hermesfonds van de vorige jaren herhaalt. Het gaat over het doorstorten van het saldo naar het volgende begrotingsjaar. Blijkbaar heeft het antwoord van de Vlaamse Regering verleden jaar niet voldaan aan de wensen van het Rekenhof.

De heer *Joris Vandenbroucke* stelt vast dat de beleidsbrief oog heeft voor het kleinschalige, lokale economische gebeuren. Toch blijkt dat project rond de buurtwinkels niet de nodige respons heeft gekregen.

Dit lid vraagt naar de achterliggende visie van de imago-campagne die er in het buitenland zal worden gevoerd, door het uitwerken van een nieuw logo en de productie van een promotiefilm. Het aantrekken van buitenlandse investeerders is zeer belangrijk. Het benutten van inkomende handelsmissies wordt als beleidsoptie naar voor geschoven.

De spreker onderkent het belang van de initiatieven voor het ondersteunen van het ondernemerschap. Er waren in het verleden specifieke acties naar 45-plussers? Zijn er vervolgttrajecten voor die groep, die een bedrijf heeft opgestart? In 2007 zal er naar kansengroepen worden gewerkt. Het lid wenst te weten over welke kansengroepen het hier gaat.

De heer *Bart Van Malderen* stelt ook vast dat de beleidsbrief veel belang hecht aan de problematiek van de bedrijventerreinen. De band tussen ruimtelijke ordening en de inplanting van bedrijventerreinen komt ruim aan bod. Deze problematiek werd een aantal jaren door het beleid verwaarloosd en nu is er blijkbaar een inhaalbeweging aan de gang. Gelukkig is er door het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen aan de chaotische inplanting van bedrijven een einde gekomen en vele gemeenten voeren een duidelijke politiek ter zake, daarbij geholpen door gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, en zijn met ruimtelijke uitvoeringsplannen begonnen om zonevreemde bedrijven zo goed mogelijk in een georganiseerde ruimtelijke ordening in te passen. Dit kan worden gecombineerd met enkele andere instrumenten zoals mobiliteitsplannen. Het lid zegt echter argwanend te staan tegenover de optie in de beleidsbrief om bedrijfshuisvestingsmogelijkheden buiten bedrijventerreinen te onderzoeken. Hij hoopt dat hiermee geen vrijbrief wordt gegeven voor gemeenten, waar er in het verleden minder aandacht is geweest voor een deugdelijke ruimtelijke ordening en een goede inplanting van bedrijven.

Over het VLAO merkt de spreker op dat het de bedoeling is een fijnmazig en laagdrempelig netwerk te creëren. Daarvoor wordt een samenwerking met private partners opgezet. Er zal worden overgegaan tot een selectie van potentieel geïnteresseerde actoren. Wat is de stand van zaken? Is het besluit van de Vlaamse Regering ter zake goedgekeurd? Hoe zal dat netwerk er precies uitzien en hoeveel aanspreekpunten zullen er zijn?

Het VLAO is decretaal ook bevoegd voor het preventief bedrijfsbeleid. Daarover zal er een overleg gebeuren met de sociale partners. Er zou daarover een compromis zijn binnen de SERV. Zal er een initiatief inzake preventief bedrijfsbeleid worden genomen?

Ook dit lid vraagt naar de criteria die worden gehanteerd bij het toekennen van de ecologiesteun. Als er veel steunaanvragen komen, kan dat wijzen op het belang dat ook ondernemers stellen in een ecologische bedrijfsvoering. Het getuigt van gezond verstand om de steun toe te spitsen op financieel gezonde bedrijven, maar is het daarnaast ook niet belangrijk om het criterium 'tewerkstelling' een meer centrale plaats te geven?

Tenslotte kan de heer Van Malderen zich akkoord verklaren met de optie om rondetafels te organiseren

in de sectoren textiel en houtbewerking. Het zijn sectoren die erg te lijden hebben onder de globalisering. Bij deze rondetafels zal er zeker veel aandacht moeten zijn voor duurzame tewerkstelling in deze sectoren.

De heer *Eric Van Rompuy* heeft het over het opdrijven van de communicatie over het economisch beleid. Ook hij stelt vast dat het voor bedrijven moeilijk is om een overzicht te krijgen van alle steunmaatregelen.

De Vlaamse overheid moet ook beter communiceren over de huidige toestand van de Vlaamse economie. Er staat in de beleidsbrief een beperkte stand van zaken, waaruit blijkt dat de werkzaamheidsgraad iets verbetert en de trend van de dalende investeringen licht is omgebogen. Ook de oprichtingsratio van nieuwe bedrijven is verbeterd. Er zou echter een jaarlijks overzicht voor Vlaanderen moeten komen, naar het voorbeeld van het jaarverslag van de Nationale Bank. Als de analyse van de minister in de beleidsbrief wordt vergeleken met andere studies, onder andere van internationale instanties, dan moet echter besloten worden dat Vlaanderen het nog niet zo goed doet. Dat blijkt onder andere ook uit de studies van professor Sleuwaegen over het aandeel van de innovatieve sectoren in de Vlaamse economie. De spreker zegt dat van de beleidsbrief moet worden gebruik gemaakt om een vollediger overzicht te geven van de evoluties over een periode van meerdere jaren. Volgens hem zijn in vergelijking met vijf jaar geleden de buitenlandse investeringen gehalveerd, ook al is er de laatste tijd opnieuw een kentering ten goede.

Volgens de heer Van Rompuy is de communicatie over de toestand van de Vlaamse economie eerder chaotisch. Verschillende studies spreken elkaar tegen. De minister zou in haar beleidsbrief een duidelijke stand van zaken moeten geven, die de reële situatie weergeeft. Op bladzijde 19 van de beleidsbrief wordt beweerd dat er een grote tegenstelling is tussen het imago van ons land en het reële volume van de buitenlandse investeringen. Het is volgens de minister een taak van de overheid hierover rechtstreeks en op een coherente manier te communiceren. Er is volgens de spreker hiervoor nood aan onweerlegbare sleutelindicatoren. De heer Van Rompuy mist ook een beschrijving van de evolutie in de verschillende sectoren in de beleidsbrief. Het moet duidelijk zijn welke trends er zijn in de sectoren. De beleidsbrief moet dus een soort 'state of the union' van de Vlaamse economie zijn.

Over de ecologiesteun wordt gezegd dat het budget met 134 miljoen euro is overschreden. Er wordt dus voor geopteerd om terug te keren tot een gesloten enveloppe met een callsysteem. De spreker vreest ervoor dat dat er voor zal zorgen dat de ecologiesteun in de praktijk zal verminderen. Volgens hem is die steun op zich al vrij beperkt. Twintig jaar geleden bedroeg de expansiesteun al 20 miljard Belgische frank. Dat is in de loop der jaren teruggelopen.

De spreker zegt dat Vlaanderen de fiscale instrumenten moet krijgen om een eigen economisch beleid te kunnen voeren. De verschillende steunmaatregelen zijn op zich positief, maar een echte economische dynamiek zal pas kunnen ontstaan als er een vermindering van de fiscale lasten komt. Fiscale stimuli zijn veel belangrijker dan financiële ondersteuning.

Voor het overige zegt de heer Van Rompuy er blij mee te zijn, dat na jaren sleutelen het economisch instrumentarium dat de Vlaamse overheid heeft uitgewerkt, gestabiliseerd is. Hij pleit er dan ook voor dat het op punt staande systeem de tijd krijgt om ten volle zijn uitwerking te krijgen. Er moet ook niet te snel geëvalueerd worden.

De *minister* antwoordt vervolgens op de vragen van de leden.

Over de communicatie met betrekking tot de economische toestand van Vlaanderen zegt de minister dat de studiedienst van de Vlaamse Regering de draaischijf is voor vraag en aanbod van openbare statistieken over Vlaanderen. Momenteel worden door de studiedienst reeds diverse publicaties verspreid waarop de verschillende beleidsdomeinen een beroep kunnen doen om beleidskeuzes statistisch te onderbouwen. Belangrijke publicaties voor het economisch beleid zijn onder andere de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) en de halfjaarlijkse conjunctuurnota.

In de VRIND is er steeds een hoofdstuk opgenomen over de positie van Vlaanderen op een aantal sociaal-economische indicatoren in Europees verband. Bovendien worden in het eigenlijke hoofdstuk Economie een aantal omgevingsindicatoren geschetst die van belang zijn bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het Vlaamse economische beleid met onder andere indicatoren omtrent ondernemerschap, faillissementen, oprichtingen, bedrijventerreinen enzovoort.

In de conjunctuurnota is er naast een bespreking van het recente verloop van de Vlaamse conjunctuurindi-

catoeren ook een topic waar een aantal economische thema's dieper uitgewerkt worden (bijvoorbeeld sectorale evoluties, concentratiemaatstaven enzovoort).

Om tot een goed statistisch beeld te komen van de Vlaamse economie spelen ook het steunpunt Ondernemerschap, Onderneming en Innovatie en het Flanders DC kenniscentrum een belangrijke rol. Deze kenniscentra worden in de nieuwe structuur van de Vlaamse overheid aangestuurd vanuit het departement Economie, Wetenschap en Innovatie. In de lente van 2006 publiceerde het Flanders DC Kenniscentrum een uitgebreid verslag dat de regio Vlaanderen benchmarkt ten opzichte van enkele andere toonaangevende regio's wereldwijd op het vlak van creativiteit en ondernemerschap. Ook het steunpunt Ondernemerschap, Onderneming en Innovatie heeft de afgelopen jaren diverse publicaties uitgebracht die nuttig cijfermateriaal bevatten zo zijn er bijvoorbeeld de GEM-data die het Vlaams ondernemerschap in een internationaal perspectief in kaart brengen.

Tussen het departement EWI en de studiedienst van de Vlaamse Regering dient in de toekomst een nauwe interactie te worden uitgebouwd zodat de instrumenten, waarover beiden beschikken om economisch Vlaanderen statistisch in kaart te brengen, maximaal worden afgestemd.

Regionale data hebben dikwijls een vertraging van enkele jaren en dit zeker in het geval we Vlaanderen willen vergelijken met andere regio's. Dit heeft te maken met het vereiste basismateriaal: de jaarrekeningen vormen een heel belangrijke input. Een aanvaardbare massa gegevens daarvan kan men ten vroegste een negental maanden na afsluiten van het jaar verwachten. Immers de jaarrekeningen van de bedrijven moeten voorgelegd worden aan de aandeelhouders, goedgekeurd en neergelegd bij de Nationale Bank van België. Ook andere basisbronnen zijn met enige vertraging beschikbaar, zoals de statistieken van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Dit heeft te maken met nieuwe systemen van gegevensinzameling die nog op kruissnelheid moeten komen (DIMONA-aangiften enzovoort).

Het is een feit dat inzake statistisch basismateriaal Vlaanderen sterk afhankelijk blijft van de federale overheid, geeft te minister ten slotte nog toe.

Dat volgens de attractiviteitsbarometer van Ernst&Young, 22 percent van de ondervraagde bedrijfsleiders denkt aan delokalisatie, hoeft niet noodzakelijk schrikbarend te zijn. Enerzijds blijkt de

delokalisatie van bepaalde activiteiten een element te zijn van een duurzame verankering van de beslissingscentra in Vlaanderen. Anderzijds blijft Vlaanderen de eindbestemming van een belangrijke investeringsstroom vanuit het buitenland. Hetzij omdat bedrijven van buitenlandse origine uitbreidingsinvesteringen uitvoeren in hun Vlaamse vestigingen (automobieli-industrie: 800 miljoen euro, Johnson&Johnson: 254 miljoen euro bij Janssen Pharmaceutica, Hansen Transmissions: 108,8 miljoen euro, Nike: 54,5 miljoen euro, Unilever: 30 miljoen euro bij Alpro). Hetzij omdat buitenlandse bedrijven nieuwe investeringen plannen in Vlaanderen (Kuehne&Nagel: 50 miljoen euro, Groep Blokker: 54 miljoen euro, projecten Pep-sico/Tropicana: 80 miljoen euro, H&M).

Vervolgens snijdt de minister het thema ‘ruimte om te ondernemen’ aan.

Wat de actualisering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) betreft, en de aandachtspunten van het beleidsveld Economie hierbij, stelt ze dat binnen de kortetermijnherziening (2007-2012), de focus ligt op de dringende knelpunten. Het is niet de bedoeling om de huidige concepten van het RSV aan te passen. Vanuit het perspectief van de ijzeren voorraad hebben de belangrijkste aandachtspunten voor Economie te maken met het statuut economisch knooppunt en/of stedelijk gebied, met de taakstelling voor nieuwe bedrijvzones en met de differentiatie van bedrijventerreinen.

Voor elk van deze domeinen is er voorbereidend bilateraal ambtelijk overleg geweest tussen economie en ruimtelijke ordening. Voor wat betreft de differentiatie van bedrijventerreinen gebeurde dit overleg in het kader van de opmaak van typevoorschriften voor ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Voor het beleidsdomein ruimtelijke ordening is ook het item ‘toplocaties’ belangrijk. Vanuit Economie wordt dit vanuit een ruimer perspectief bekeken, met name in functie van de totstandkoming van een ‘Economische kaart’ voor Vlaanderen, waarbij voor elke relevante economisch activiteit gekeken wordt naar de mogelijkheden en/of moeilijkheden op vlak van locatiebeleid. Bedoeling is zowel een zachte vorm van een sturend locatiebeleid te introduceren (bijvoorbeeld voor Sevesobedrijven) evenals een meer doelmatige promotie van de belangrijke bedrijventerreinen.

Op lange termijn (horizon 2020) is een grondige herziening noodzakelijk waarbij ook nieuwe econo-

mische invalshoeken vertaald kunnen worden in het RSV. Ook hier zal economie een aantal aanbevelingen uit de aan de gang zijnde studies (Sevesobedrijven, watergebonden locaties, adviesvraag Resoc’s) meenemen.

Over de verweving zegt de minister dat de verwevenheid van onze economie een blijvend aandachtspunt is.

Tot dusver werd vanuit de werking van het beleidsveld Economie vooral aandacht besteed aan de verweving in landelijk gebied. Met name werden twee studieprojecten gesubsidieerd over het hergebruik van hoeves voor economische doeleinden. De projecten brachten de inname van hoeves voor economisch hergebruik in twee subregio’s in West-Vlaanderen in kaart.

In het kader van het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO) werd een werkgroep opgericht die rond deze materie een advies moet formuleren aan de Vlaamse Regering. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van alle geledingen (Ruimtelijke Ordening, Economie, Boerenbond, VLM, VVSG, enzovoort). De kennis van de twee door Economie gesubsidieerde projecten dient als basis voor de werkgroep, samen met gelijkaardige ervaringen in Nederland.

Voor wat betreft verweving in woongebied bleek uit het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie (SPRE) dat 80 procent van onze bedrijven verweven voorkomen in woongebied. Tevens bleek een tendens dat bedrijven het woongebied willen verlaten voor een meer professionele locatie. De bedoeling is hier op basis van goede voorbeelden (bijvoorbeeld bedrijfsverzamelgebouwen voor ambachtelijke activiteiten) en op basis van het wegwerken van remmende factoren in regelgeving de mogelijkheden voor verweving te laten toenemen.

Wat het beheer van bedrijventerreinen betreft, zegt de minister dat er vanuit de administratie Economie een onderscheid wordt gemaakt tussen het beheer van een bedrijventerrein en parkmanagement van bedrijventerreinen. Alhoewel tussen beide uiteraard duidelijke raakvlakken bestaan en er ook gemengde projecten of samenwerkingsvormen ontstaan.

Beheer van een bedrijventerrein is er op gericht om het openbaar domein, met eventueel beperkte uitbreiding naar private kavels, op lange termijn op een degelijk kwaliteitsniveau te houden. Het beheer van het bedrijventerrein is dan ook een voorwaarde tot het bekomen van subsidie in het kader van het subsi-

diebesluit bedrijventerreinen. Er wordt hier gewerkt met het inrichtingsplan, uitgifteplan en terreinbeheersplan als kwaliteitsbevorderend instrumentarium. Beheer is dus gericht op het op kwaliteitsniveau houden van de openbare infrastructuur, vandaar dat de voorwaarden gekoppeld worden aan het subsidiebesluit aangezien deze subsidies verleend worden voor de aanleg van de openbare infrastructuur.

In de mate dat er gewerkt wordt met bijvoorbeeld gemeenschappelijk groenonderhoud kan dit beheer in erg beperkte mate uitgebreid worden naar private kavels.

Parkmanagement is er op gericht om samenwerking tussen bedrijven op bedrijventerreinen te stimuleren. Sinds de vorige legislatuur kwamen op Vlaams niveau verschillende gesubsidieerde projecten rond parkmanagement tot stand. De financieringskanalen waarlangs deze projecten gesubsidieerd worden zijn tot dusver erg verscheiden: Interreg, PIAV, 5b-phasing out en doelstelling 2, oproep verduurzaming bedrijventerreinen enzovoort.

Voorbeelden van dit soort projecten zijn Grensverleggend Parkmanagement van POM Antwerpen, de milieucusterprojecten in West-Vlaanderen, project Wommelgem-Ranst (op de bestaande bedrijventerreinen in Wommelgem en Ranst).

Het klopt dat de meeste reacties op dit soort projecten tot verduurzaming van bedrijventerreinen op basis van samenwerking tussen bedrijven erg positief zijn. Zowel de bedrijfsleiders als de lokale overheden geven positieve commentaar.

In de toekomst zal voor deze soort projecten een financieringsbron op projectbasis gecreëerd worden in het nieuwe programmadocument EFRO, periode 2007-2013.

Verspreid over al deze projectoproepen spendeerde de Vlaamse overheid vanuit de begroting Economie en met de co-financiering van Europese middelen erbij geteld de laatste jaren al ongeveer tien miljoen euro aan projectondersteuning rond parkmanagement.

In het algemeen kan het begrip ‘duurzame bedrijventerreinen’ omschreven worden als “het opzetten van een beheer dat streeft naar een duurzame ontwikkeling van bedrijventerreinen, gericht op een samenwerking tussen beheerders en gebruikers van de bedrijventerreinen, op het verbeteren van het

(bedrijfs)economisch resultaat, op de vermindering van de milieubelasting en een efficiënter en zuinig ruimtegebruik”.

Onder de noemer parkmanagement ontstaan projecten rond facility management, samenwerking gericht op verbetering milieuprestaties, samenwerking gericht op herinrichting van het bedrijventerrein, samenwerking op basis van een regelgeving (vb. brownfields, water, ...), het dichterbij de bedrijven brengen van de overheid enzovoort.

Naast het creëren van een transparante financieringsstroom via EFRO voor dit soort projecten heeft de minister de ambitie om in 2007 ook werk te maken van ervaringsuitwisseling rond dit soort projecten.

Wat de betrokkenheid van de Resoc's bij het ruimtelijk economisch beleid betreft, verklaart de minister dat verschillende Resoc's inmiddels heel wat informatie verzameld en gebundeld hebben, onder andere op basis van een bevraging bij lokale besturen en/of via partners zoals intercommunales en POM's (voorheen GOM's).

De werking van een aantal Resoc's kwam trager op gang voor wat betreft het luik economie wegens aanwervingsproblemen en dergelijke. Een aantal van deze Resoc's diende nog geen resultaten in (bijvoorbeeld Antwerpen, Mechelen, ...).

Enkele Resoc's (zoals West-Vlaanderen) bereiden momenteel het vervolgtraject voor teneinde lokale besturen en het provinciebestuur op een optimale manier te kunnen betrekken bij het uitbouwen van een ijzeren voorraad aan bedrijventerreinen op streekniveau. In Oost-Vlaanderen resulteerde dit bijvoorbeeld in een actiepoint om te komen tot een meer systematische en eenvormige registratie van de kandidaat-ruimtevragers bij de lokale besturen. Door ook de POM hierbij te betrekken wordt de systematiek nog meer verruimd. In West-Vlaanderen wordt in samenwerking met de provincie werk gemaakt van een globaal onderbouwingsrapport voor de noodzakelijke ijzeren voorraad aan terreinen.

De Oost-Vlaamse Resoc's gaven ook het signaal dat er nood is aan een objectivering van alle baten en kosten van de aanleg én het onderhoud van bedrijventerreinen, in het bijzonder van de lokale bedrijventerreinen. In een aantal gevallen blijken immers de (vermeende) fiscale inkomsten ten gevolge van de exploitatie van een bedrijventerrein de ruimtelijk-eco-

nomische afwegingen te vertroebelen. Een doelmatige en ondernemingsvriendelijke lokale fiscaliteit, wordt onder meer gestimuleerd via het project Ondernemingsvriendelijke Gemeente. Het project wijst trouwens niet alleen op het belang van lokale fiscaliteit, maar tevens op de problematiek rond bedrijventerreinen en vergunningen.

Er wordt nu overlegd tussen de Resoc's en het beleidsveld Economie om de verdere werking van de Resoc's op vlak van ruimtelijke economie te waarborgen.

Ten slotte geeft de minister een overzicht over de stand van zaken met betrekking tot de verschillende studies die er aan de gang zijn inzake 'ruimte om te ondernemen':

a) Studie ten behoeve van een concreet aanbodbeleid voor watergebonden locaties

De aanbestedingsprocedure is lopende en de offertes werden ingediend. De gunningscommissie komt samen op 1 december 2006. Het onderzoek kan begin februari starten en loopt over een termijn van 10 maanden. Medio 2007 zullen de toekomstscenario's en de verschillende parameters die de vraag naar watergebonden bedrijventerreinen bepalen in beeld gebracht zijn. Daarna zal op basis van deze scenario's de ruimtebehoefte (kwantitatief en kwalitatief) ingeschat worden tegen een planhorizon tot 2020. En dit per bevaarbare waterweg. Tot slot zal binnen de studie voor de bevaarbare waterwegen een afwegingskader opgesteld worden voor nieuwe zoekzones en zullen de belangrijkste strategische watergebonden bedrijventerreinen aangegeven worden.

b) Studie naar de aard, de ruimtebehoefte en de mogelijke inplantingslocaties voor Sevesobedrijven

De opdracht tot studie zal binnenkort gepubliceerd worden in het Bulletin der Aanbestedingen en het Europees Publicatieblad.

Het onderzoek behelst twee grote onderdelen:

1) Zoeken naar 'ideale' locaties voor Sevesobedrijven

- Een beschrijving van alle soorten bedrijven die in theorie onder de Sevesorichtlijn kunnen vallen. Dit is dus ruimer dan alleen de

Sevesobedrijven die vandaag al in Vlaanderen aanwezig zijn. De beschrijving omvat zowel de aard van de productieprocessen, sectoren, locatievoorkeuren, multimodale afwikkeling van verkeersstromen enzovoort.

- Een kwantitatieve en kwalitatieve inschatting van de ruimtebehoefte van deze bedrijven. Dit omvat zowel de mogelijke uitbreidingen of hervestigingen van bestaande Sevesobedrijven als eventuele ruimtevragen van nieuwe investeerders in Vlaanderen.
- Op basis van voorgaande twee onderdelen: het zoeken naar geschikte, 'ideale' locaties voor inplanting van Sevesobedrijven in Vlaanderen. Dit gebeurt buiten de havengebieden, maar het bestek verwijst naar de ruimtelijke veiligheidsrapporten die opgemaakt worden voor de havengebieden en het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA). Deze ideale locaties kunnen gezocht worden onafhankelijk van de huidige bestemming (zones die al de bestemming bedrijventerrein hebben, maar waarvoor geen studie naar mogelijkheid tot inplanting Sevesobedrijven bestaat, maar ook zones die niet de bestemming bedrijventerrein hebben, maar die op basis van de voorliggende studie kunnen ingebracht worden in een planningsproces Ruimtelijke Ordening).

Dit eerste onderdeel moet ook een aantal algemene aanbevelingen doen rond het te voeren beleid voor Sevesobedrijven.

Voor dit eerste onderdeel van de studie krijgt het studiebureau 18 maanden om een eindresultaat op te leveren. Het is duidelijk dat hier tussentijdse producten worden opgeleverd op basis van de drie fases van dit eerste onderdeel van de studie. Gezien de complexiteit van de materie is het aangewezen de uitvoeringstermijn ruim genoeg te nemen zodat de opdrachtnemer op een methodologisch verantwoorde wijze kan werken.

- 2) Opmaak Ruimtelijke Veiligheidsrapporten voor Gewestelijke Ruimtelijke Uitvoeringsplannen waarin bedrijventerreinen bestemd worden. Dit zijn de Ruimtelijke Uitvoerings-

plannen (RUP's) voor afbakening stedelijke gebieden, voor solitaire bedrijventerreinen en voor historisch gegroeide Sevesobedrijven indien een dergelijk bedrijf bijvoorbeeld een positief planologisch attest zou bekomen. Dit onderdeel gebeurt volgens de afspraken gemaakt met het beleidsveld Ruimtelijke Ordening en het beleidsveld Leefmilieu in het kader van de beslissing van de Vlaamse Regering houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage. De timing van dit tweede onderdeel van de studie wordt dan ook bepaald door de timing van de verschillende RUP's. Hiervoor werden sluitende afspraken gemaakt met het beleidsveld Ruimtelijke Ordening.

De opmaak van deze Ruimtelijke Veiligheidsrapporten garandeert dat vanuit ruimtelijke planning niet met een verbod op Sevesobedrijven in de stedenbouwkundige voorschriften zou gewerkt worden, maar dat het veiligheids criterium primeert voor het toelaten van Sevesobedrijven.

c) Studie naar de zoekzone voor regionaal bedrijventerrein Ham Zwartenhoek (ENA)

De studie werd opgestart in april 2006 met een uitvoeringstermijn van acht maanden. Het betreft de opmaak van een inrichtingsplan dat eenvoudig kan omgezet worden in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. De opdracht behoort tot de engagementen van het beleidsveld Economie opgenomen in het kader van het coördinatieplatform ENA. Er wordt een inrichtingsplan met plan-MER en kosten-batenanalyse opgemaakt met aanduiding van de ontsluiting per weg, water, spoor, fiets en openbaar vervoer.

Het is de bedoeling het ontwerp van plan-MER in te dienen bij de cel MER op 15 januari 2007. De besluitvorming rond het effectief opmaken van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan gebeurt daarna via het coördinatieplatform ENA.

d) Studie naar de zoekzone Wommelgem-Ranst (ENA)

De aanbestedingsprocedure is lopende. Offertes worden ingediend tegen 1 december 2006. De uitvoeringstermijn bedraagt 15 maanden opgesplitst in twee fases. In een eerste fase van 9 maanden worden

drie inrichtingsvoorstellen uitgewerkt. Daarna kiest de Vlaamse Regering een voorkeursscenario dat gedurende een periode van 6 maanden wordt uitgewerkt tot op niveau van een plan dat eenvoudig kan omgezet worden in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het onderzoek bevat een plan-MER voor de inrichting en ontsluiting, de inrichtingsstudie, een kosten-batenanalyse en een deel natuurherstel van de Schijnvallei.

Ook dit onderzoek hoort bij de engagementen opgenomen door het beleidsveld Economie in het kader van het coördinatieplatform ENA.

Een volgend thema is dat van de buurtwinkels. De minister legt uit dat de voorbije call Buurtwinkels invulling wilde geven aan de ruime vraag naar structurele ondersteuning en kennisuitwisseling die in het voorafgaande behoeftenonderzoek naar voren kwam. De steden en gemeenten werd gevraagd om de geplande maar nog niet uitgevoerde, of de reeds geheel of gedeeltelijk gerealiseerde buurtwinkelprojecten in te sturen, zodat hieruit nuttige informatie kan worden gedistilleerd die als 'best practices' ter beschikking wordt gesteld van andere steden en gemeenten. Deze oproep wordt nu geëvalueerd en in geval van een positieve evaluatie kan in 2007, bij het begin van de bestuursperiode van de nieuwe colleges, een nieuwe call worden gelanceerd die de beste buurtwinkelbeleidsplannen beloont.

Twee steuninstrumenten worden door een callsysteem geregeld: ecologiesteun en groeipremie. De minister geeft hierbij enige verduidelijking.

In de call ecologiesteun zullen de ingediende projecten in hoofdzaak worden gerangschikt aan de hand van de milieuperformantie of de energie-efficiëntie van de te implementeren technologie(ën). Het VITO en het Vlaams Energieagentschap zullen van elke technologie die voorkomt op de limitatieve technologieënlijst (en die dus voor ecologiesteun in aanmerking komt), de bijdrage kwantificeren tot de realisatie van het Vlaamse klimaat- en milieubeleidsplan. Deze bijdrage zal worden uitgedrukt in een performantiefactor met een waarde tussen 1 en 20. Deze performantiefactor wordt het belangrijkste criterium voor de rangschikking van de ingediende projecten. Om gelijkscorerende projecten te onderscheiden, zijn drie bijkomende differentiatiecriteria voorzien: de cashflowratio, de toetreding tot het auditconvenant en het bezit van een milieucertificaat. De eerste fungeert als indicator van

de economische leefbaarheid van de onderneming, de laatste twee valoriseren het bestaan van een coherente bedrijfsstrategie rond duurzaam ondernemen. De absolute en de relatieve tewerkstellingstoename tengevolge van het gesteunde investeringsproject zijn opgenomen als rangschikkingscriterium in het call-systeem voor de groepremie. Het is echter niet de bedoeling dit criterium ook op te nemen in de call-ecologiesteun omdat het niet dienstig is ten aanzien van het doel van de ecologiesteun. Via dit instrument wil de Vlaamse overheid steun verlenen aan bedrijven die via investeringen in de Best Beschikbare Technieken, beter willen presteren dan de strengste Europese, federale of Vlaamse normen inzake milieubescherming en energie-efficiëntie. Daarom zullen de ingediende projecten worden gerangschikt volgens de milieu- of energieperformantie van de te implementeren technologie.

Over de oproep ondernemerschap zegt de minister dat er in 2005 speciale aandacht was voor vrouwen en 45-plussers. Projecten die zich op deze groepen richtten, kregen een extra bonus in de quotering. Niettegenstaande maakten sterke projecten die zich niet op deze doelgroepen richtten ook kans op steun. Voor de nieuwe oproep begin 2007 zal er speciale aandacht zijn voor allochtonen, maar de deur staat opnieuw open voor alle projecten. Allochtonen zijn ondervertegenwoordigd bij de ondernemers. Via ondernemerschap kan hun deelname aan het economisch proces verhogen. Bovendien heeft diversiteit een positieve uitwerking op de economie.

De minister citeert in dit verband het regeerakkoord: “We vergemakkelijken de start van een eigen zaak of onderneming. We scheppen een kader voor een beter kwalitatieve oriënterende vooropleiding en opleiding/begeleiding van starters. We richten deze op nieuwe doelgroepen – waaronder jongeren (jonger dan 25 jaar), 45-plussers, allochtonen en vrouwen.” In de beleidsnota is dat als volgt verwoord: “De situatie van de allochtonen op de arbeidsmarkt is precair, waardoor integratie in het reguliere arbeidsproces bemoeilijkt wordt en zij meer of vaker dan anderen in de werkloosheid belanden. Ondernemerschap kan voor hen een goede uitweg zijn mits zij hierbij voldoende worden begeleid. Het ‘Network for Training Entrepreneurship’ (NFTE) is een goed voorbeeld dat aantoonst dat het kan”.

In 2005 vond de eerste oproep ondernemerschap plaats. In 2007 de tweede. Na een evaluatie van de projecten zal beslist worden of dit een structurele maatregel wordt. Dit ligt alleszins in de bedoeling van de minister. Het principe van de call is positief

aangezien het veld gestimuleerd wordt om zelf projecten in te dienen.

De steun die deze projecten genieten is eenmalig. Eén van de negen criteria van de oproep vermeldt echter wel; “9° de wijze waarop de rapportage van de resultaten en de kennisoverdracht naar de administratie wordt georganiseerd.” Bedoeling hier was om het project structureel te kunnen inbedden binnen de administratie, indien het succes ervan bewezen is en dit een opdracht voor de overheid is. Anderzijds kunnen projecten die gestart zijn met de hulp van overheidssteun nadien privésponsoring zoeken, om het project te kunnen verderzetten.

De minister geeft vervolgens een gedetailleerd overzicht van de werking en timing van de verschillende rondetafels.

a) Ronde Tafel Voertuigindustrie:

- een twaalfpunten actieplan werd voorgesteld op 28 juni 2005, rond vier clusters: loonkost en arbeidsflexibiliteit, innovatie, logistiek & ondersteuning en energiekost;
- het merendeel van actiepunten is uitgevoerd of in uitvoering;
- er is een monitoring van actiepunten op periodieke basis door een task force onder leiding van Eddy Geysen (via een boordtabel);
- op 5 december 2006 zitten alle constructeurs samen voor evaluatie van het actieplan met het oog op eventuele verdere stappen en maatregelen voor de voertuigindustrie.

b) Ronde Tafel Chemische Industrie:

- een twaalfpuntenpunten actieplan werd voorgesteld op 13 juli 2006, rond vier clusters: competitiviteit, innovatie, infrastructuur en maatschappelijk draagvlak;
- er wordt een grondige afstemming gemaakt met de ministers Van Mechelen, Vandenbroucke, Van Brempt en Peeters;
- een task force onder leiding van Achiël Ossaer stelt momenteel een boordtabel op met het oog op uitvoering en monitoring van de actiepunten;
- de eerste grote evaluatie wordt voorzien tegen mei/juni 2007.

c) Ronde Tafel Life Sciences:

- er is een sneuveltekst door de sector voorgesteld;
- de startvergadering van de rondetafel vond plaats op 23 oktober 2006. Werkgroepen zijn gestart (fiscaliteit, funding, biomedische toepassingen en industriële toepassingen). In deze werkgroepen worden actiepunten naar voren gebracht;
- de voorstelling van het actieplan wordt voorzien tegen maart 2007;
- vervolgens zal een task force onder voorzitterschap van Staf Van Ret (FlandersBio) instaan voor de uitvoering.

d) Ronde Tafel Diamant:

- er zijn reeds belangrijke stappen gezet door task force van de eerste minister;
- de Hoge Raad van de Diamant zal een knelpuntennota overmaken aan de Vlaamse minister van Economie;
- op basis hiervan kan de Ronde Tafel een startvergadering opzetten.

e) Andere Ronde Tafels:

- er werd gesproken over een rondetafel lichte industrie naar aanleiding van fusie febeltext, febelhout;
- nog geen contacten genomen door de federaties met het kabinet;
- er wordt dus gewacht op een visienota vanuit de sector.

De minister verduidelijkt verder dat de rondetafels als doel hebben flankerend op te treden naar sectoren in nood of in groei met oog op behoud en uitbreiding van de tewerkstelling en investeringen. Er wordt daarbij steeds gestreefd naar het creëren van een breed maatschappelijk draagvlak.

Over het sociaal-economisch streekontwikkelingsbeleid zegt de minister dat voor de subsidiëring ervan een definitieve regeling werd uitgewerkt die vanaf

1 januari 2007 van kracht zal zijn (besluit van de Vlaamse Regering van 6 oktober 2006).

De financieringskwestie van de Resoc's werd besproken op de Vesoc-werkgroep van juni 2006. Zoals reeds gesteld werd er geopteerd voor het behoud van het systeem van subsidies, zonder overheveling naar provincies en/of gemeenten. De ERSV's zijn de begunstigden.

Een herverdeling van de werkingsmiddelen gebeurde op basis van objectievere criteria, rekening houdend met de economische sterkte van de regio's.

Tot slot wordt er niet voorzien in een Fonds 'Streekontwikkelingsbeleid'. De Resoc's kunnen inspelen op het Vlaams beleid en zo subsidies voor streekprojecten verkrijgen via de reguliere subsidiekanalen. Het agentschap Economie zal daartoe de streekpacten onderzoeken op interessante voorstellen.

Verder wordt er onderzocht of binnen EFRO (2007-2013) middelen kunnen worden toegekend voor belangrijke hefboomprojecten.

Ter ondersteuning van de uitvoering van de streekpacten, zal nagegaan worden welke onderdelen van het streekpact passen binnen het reguliere beleid en kunnen worden ondersteund. In het kader van het Vlaamse programma voor EFRO, zal de mogelijkheid onderzocht worden om economische projecten die voortvloeien uit de streekpacten, te financieren. Uit de streekpacten zal nuttige beleidsvoorbereidende informatie worden gedistilleerd.

Op regelmatige basis worden de Resoc's ontvangen door de kernministers van de Vlaamse Regering. Tijdens deze gesprekken wordt de visie inzake Werk en Economie van de desbetreffende Resoc overlopen en afstemming gevonden met het Vlaamse sociaal-economische beleid. Het beleidsdomein Economie volgt deze gesprekken nauw op en tracht te faciliteren daar waar nodig, via verdere bilaterale contacten en afspraken.

Over de verdere organisatie van het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO) verklaart de minister dat de Vlaamse Regering op 20 juli 2006 haar principiële goedkeuring gaf aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering inzake de erkenning en de subsidiëring van de inrichters van VLAO-aanspreekpunten en van de VLAO-aanspreekpunten

zelf. Artikel 14 van dit ontwerp van besluit stipuleert dat het bedrag aan steun dat jaarlijks voor de werking van elk VLAO-aanspreekpunt zal worden toegekend, ten hoogste 30.000 euro per VLAO-aanspreekpunt bedraagt. Dit artikel vermeldt ook dat aan elk VLAO-aanspreekpunt eenzelfde bedrag aan steun zal worden toegekend en dat het departement EWI kan beslissen om aan elk VLAO-aanspreekpunt een lager bedrag toe te kennen. Daarnaast dient ook rekening te worden gehouden met artikel drie van het desbetreffende ontwerp van besluit waarin wordt gesteld dat per Vlaamse provincie aan ten minste drie en ten hoogste tien aanspreekpunten een erkenning en bijgevolg ook steun zal worden verleend. Rekening houdend met het voorgaande betekent dit dat, met een budget van 1,5 miljoen euro op jaarbasis, ten hoogste 50 VLAO-aanspreekpunten steun kunnen ontvangen.

Hoeveel VLAO-aanspreekpunten er exact zullen zijn, is echter het onderwerp van een evaluatieproces uitgevoerd door een jury bestaande uit een voorzitter en zes leden (een lid afgevaardigd door het VLAO, een lid afgevaardigd door het departement Economie, Wetenschap en Innovatie, een lid afgevaardigd door het agentschap Economie, een lid afgevaardigd door het agentschap Internationaal Ondernemen, een lid afgevaardigd door het IWT en een lid afgevaardigd door de minister van Economie).

Het ontwerp van besluit werd naar de Raad van State doorgestuurd voor advies. Het advies van de Raad van State werd op 9 oktober 2006 bezorgd en wordt momenteel verwerkt. In de komende weken zal het ontwerp van besluit ter definitieve goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Eenmaal dit besluit definitief is goedgekeurd kan overgegaan worden tot publicatie en de selectie van de potentieel geïnteresseerde actoren.

Over het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' zegt de minister dat het bestaat uit een onderzoeks- en een projectgedeelte. Beiden worden voor circa 1.000.000 euro gesubsidieerd vanuit het Hermesfonds.

Tot het onderzoeksgedeelte werd in 2003 beslist. Het omvat een grootschalige bevraging bij gemeenten en bedrijven en een actieplan met in kaart gebrachte knelpunten.

Op basis van het onderzoek werden in 2005 11 concrete projecten gestart door UNIZO, Voka en

VVSG. De projecten richten zich op volgende domeinen:

1. Geïntegreerde aanpak minder hinder bij openbare werken
2. Voorbereiding fiscaal beleid bij lokale besturen
3. Actieplan Open Bedrijvendag
4. Benchmarking en coachingprojecten tussen gemeenten
5. Ruimte voor ondernemen en integraal vergunningsaccount-management
6. Screening van de gemeentelijke dienstverlening
7. Handleiding voor lokale economie
8. Uitbouw van een kenniscentrum voor centrummanagement en distributiebeleid
9. Laureaat Ondernemende Gemeente
10. VESTA: opleidings- en begeleidingsprogramma voor lokale ambtenaren.

Aangezien afvalverwerking niet als prioritair actiepunt werd gedefinieerd in het voorafgaand onderzoek, werd er evenmin een specifieke actie rond dit thema opgezet.

Het merendeel van de acties wordt in 2007 afgerond. Er zal een evaluatie van de projecten plaatsvinden, op basis waarvan over bijsturing en verderzetting zal worden beslist.

Over de uitvoering van het decreet-Caluwé zegt de minister dat binnen het agentschap Economie het nodige wordt gedaan om dat decreet verder uit te werken. Verwacht wordt dat deze regeling nog in de eerste helft van 2007 operationeel zal kunnen zijn.

Over de opmerkingen van het Rekenhof bij de werking van het Hermesfonds zegt de minister dat het saldo van het fonds dat overgedragen wordt van het begrotingsjaar 2006 naar het begrotingsjaar 2007 45.099.000 euro bedraagt. Bij de begrotingsaanpassing 2006 werd via amendement dit saldo vastgelegd op 45.099.000 euro. Bij de effectieve neerlegging van de uitvoeringsrekening in mei 2006 was immers gebleken dat de terugbetalingen 4.598.000 euro hoger lagen dan eerst ingeschat. Aangezien het over meer-

jarige projecten gaat is het vaak moeilijk in te schatten wanneer de terugbetalingen juist zullen gebeuren. De wijze waarop het saldo dient te worden gebudgetteerd, wordt door het beleidsdomein Begroting en Financiën generiek opgelegd aan alle VOI's. Voor een toelichting over deze aangelegenheid verwijst de minister naar de functioneel bevoegde minister.

II. BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER FRANK VANDENBROUCKE, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WERK, ONDERWIJS EN VORMING

De bevoegdheden van de heer van de heer Frank Vandebroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, hebben voor wat de behandeling in de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie betreft, betrekking op de volgende bepalingen:

Decreetsbepalingen: Artikels 12 (pr. 52.10, 52.20, 52.40), 71 en 130.

Begrotingstabel – afdeling I: . Programma's 52.1, 52.2, 52.4 (behalve ba. 00.90, 32.05, 33.07, 33.08, 34.04, 41.07, 41.09, 43.02, 52.10, 52.11).

Begrotingstabel – afdeling V: Herplaatsingsfonds Samen met de begroting werd de beleidsbrief 'Werk, beleidsprioriteiten 2006-2007' (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 988/1) besproken.

II.1. Toelichting door de minister

De economische activiteit in Vlaanderen neemt toe. De meeste indicatoren wijzen op lichte verbeteringen op de Vlaamse arbeidsmarkt. Iets meer Vlamingen werken en er zijn iets minder werklozen dan een jaar geleden. Hoewel deze trends gunstig ogen, blijft de globale werkzaamheid te laag en de werkloosheid te hoog. De economische heropleving gaat onafscheidelijk samen met een maatschappelijke opdracht en met een aantal uitdagingen voor het Vlaamse arbeidsmarktbeleid. Twee kenmerken typerend voor de Vlaamse arbeidsmarkt dreigen een verdere economische groei en de gelijke verdeling van de vruchten ervan af te remmen: de ondervetegenwoordiging van kansengroepen op de arbeidsmarkt en de moeilijke invulling van knelpuntvacatures.

Een leeuwenaandeel van de arbeid wordt verricht door een beperkte groep van arbeidskrachten, meer bepaald door de 25 tot 50-jarigen. Die groep dreigt te worden overvraagd terwijl andere groepen ondervetegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt. Daarbovenop blijven we kampen met een paradox op onze arbeidsmarkt: ondanks een omvangrijke werfreserve raken bepaalde vacatures niet of moeilijk ingevuld.

Met zijn beleid zet de minister, onder meer met acties als de sluitende aanpak en het uittekenen van de competentieagenda, voluit in op een weerbaar aanbod op onze arbeidsmarkt. Dat is niet alleen noodzakelijk om in te spelen op knelpuntvacatures maar ook op de dreigende opdroging van onze arbeidsmarkt. Bevolkingsvooruitzichten tonen immers onweerlegbaar aan dat het aantal burgers op beroepsactieve leeftijd zal dalen. De minister wil duidelijk zijn. Het versterken van de weerbaarheid van de mensen is geen verhaal van de happy few. Dat betekent de achterstelling van kansengroepen op onze arbeidsmarkt wegwerken. Daartoe neemt hij specifieke maatregelen die de vertegenwoordiging van kansengroepen op de arbeidsmarkt moeten verhogen.

Met het Meerbanenplan 'Samen voor meer banen' en de sociaaleconomische impuls voor Vlaanderen 'Vlaanderen in actie' werden daartoe in de loop van 2006 bakens uitgezet. De afspraken van het Meerbanenplan zijn inmiddels omgezet in concrete beleidsinitiatieven. De acties die binnen dit plan op het spoor zijn gezet, vormen de speerpunten van de beleidsbrief. Het zijn acties gericht op het verbreden van de sluitende aanpak ook naar die groep van langdurig werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, acties ter bevordering van evenredige arbeidsdeelname en diversiteit waaronder de tewerkstellingspremie en het jongerenbanenplan, acties die aanzetten tot een blijvende inzet ook na herstructureeringen en faillissementen, acties binnen het kader van de competentieagenda gericht op meer integratie tussen leren en werken en acties gericht op het wegwerken van knelpunten op de Vlaamse arbeidsmarkt.

De acties en maatregelen lopen momenteel. Het is van belang dat deze maatregelen nu de tijd krijgen om op kruissnelheid te komen en zich te consolideren. De minister geeft een voorbeeld. De tewerkstellingspremie voor oudere werkzoekenden is sinds april operationeel. Tot nog toe (dit is tot eind oktober) werden 836 aanvragen goedgekeurd (en er zijn er nog 97 in behandeling). Doelstelling was om op jaarbasis 3750 werkzoekende ouderen aan een job te helpen. Voor deze maatregel werd 30 miljoen euro gebudget-

teerd. We zijn er nog niet, maar we moeten de maatregel de ruimte geven om zichzelf te laten bewijzen. Ander voorbeeld zijn de ervaringsclubs 50+ bij de VDAB. De bijkomende consultants zijn aangeworven. Deze aanpak vergt een investering van ongeveer 5 miljoen euro vooral onder vorm van consultants. Het komt er nu op aan om concrete resultaten te boeken. Ook het jobkanaal van de werkgeversorganisaties zit op spoor met onder meer een campagne op de radio. Ook hier zal 2007 uitsluitend gaan geven of dit instrument werkt.

Het komt er op aan succeservaringen te boeken. Succeservaringen die aantonen dat vooroordelen geen grond hebben.

Het Vlaamse arbeidsmarktbeleid is gestoeld op een breed partnerschap, waarbinnen elkeen zijn verantwoordelijkheid moet nemen. De verantwoordelijkheden zijn scherp gesteld en de engagementen tastbaar. Op die manier kunnen in 2007 de resultaten van de maatregelen en acties duidelijk worden beoordeeld. Zonodig zal worden bijgestuurd.

Het budget voor Werk kende de laatste jaren een gestage groei, in de vorige jaren vooral door de Werkgelegenheidsakkoorden (van maart 2003 én januari 2005) en van de ondernemingsconferentie (december 2003). De meest substantiële verhoging in 2007 ten aanzien van 2006, die vooral zichtbaar is in het programma 52.4 'Werkgelegenheid' vindt zijn oorsprong in belangrijke bevoegdheidsverschuivingen ingevolge de BBB opstart van het domein WSE sinds 1 april 2006. Zo kwam het beheer en de financiering van de beschutte werkplaatsen dat een budget op jaarbasis van 191 miljoen euro inhoudt en voorheen een opdracht van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) bij Welzijn was, onder bevoegdheid van het domein WSE in casu van minister Kathleen Van Brempt. Voor dit aspect wordt verwezen naar de bespreking van de budgetten voor Sociale Economie.

De recente implementatie van BBB bracht binnen de programma's (maar in totaliteit budgetneutraal voor WSE) ook heel wat verschuivingen en noodzakelijke creatie van nieuwe kostenplaatsen met zich mee. Dat was bijvoorbeeld noodzakelijk wegens het overdragen van de betalingsopdracht voor de werknemers in gesco, wep-plus en DAC-programma's van de VDAB (VOI/EVA zijnde) naar het Vlaams Subsidie-agentschap WSE (VSA WSE) dus naar een IVA zonder rechtspersoonlijkheid. Voordeel daarbij is dat inhoudelijk en financieel beheer in één hand konden

worden gebracht. In concreto betekent dit wat de bevoegdheid werk betreft dat de VDAB basisallocaties 41.02 (gesco's), 41.05 (DAC) en 41.06 (wep-plus) omgezet worden respectievelijk in de basisallocaties 33.05 en 41.10 voor de gesco's (vzw's en Vlaamse overheid), 11.01 voor het DAC en 33.06 voor het wep-plus, allen bij het VSA WSE.

Naast de toename omwille van de overname van de materie Beschutte Werkplaatsen is budgettoename aan de orde ten gunste van het ESF agentschap dat vanaf 2007 wordt omgevormd van een gewone vzw naar een vzw 'EVA van privaat recht': de Machtigingen vanuit de Vlaamse begroting aan dat agentschap stijgen van 10,8 miljoen euro naar 18 miljoen euro. Dat was noodzakelijk in het kader van de start van een nieuwe zesjarige programma periode 2007 -2013 van het Europees Sociaal Fonds en de noodzaak om daarbij voldoende Vlaamse cofinanciering te garanderen. Organisatorisch werd hierbij geopteerd voor grotere bundeling van de Vlaamse cofinancieringsmiddelen op één nieuwe kostenplaats die als een cofinancieringsfonds zal fungeren.

De ondernemersvorming voorheen in het VIZO gesitueerd, vormt ingevolge BBB een opdracht van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming Syntra Vlaanderen dat onder de bevoegdheid van de minister valt. Hiermee beschikken we over een sterke institutionele partner op vlak van ondernemersvorming en competentieontwikkeling. Het budget van Syntra Vlaanderen bedraagt in 2007 54,2 miljoen euro waarvan 50,5 miljoen euro voortkomend uit de dotatie vanuit de begroting Werk (zie programma 52.2) en zal toelaten een relance van de leertijd te bewerkstellingen, meer op ondernemervaarigheden gefocuste ondernemerstrajecten aan te bieden evenals specifieke opleidingsmodules op maat van bedrijven. De op 20 juli 2006 opgerichte 'Draaischijf Ondernemersvorming' moet het vormingsaanbod voor ondernemers en toekomstige ondernemers ruimer en overzichtelijker maken.

Vergeleken met de initiële begroting 2006 stijgt door de goedkeuring door de Vlaamse Regering op 10 februari 2006 van een Vlaams plan 'Samen voor meer banen' de werkbegroting met extra budget (van de 79,5 miljoen euro uitgetrokken voor de uitvoering van dat Meerbanenplan, werd bij eerste begrotingsaanpassing 2006 circa 50 miljoen euro extra provisioneel uitgetrokken). Deze inspanningen worden verder gezet in 2007 gezien alle maatregelen dan op kruissnelheid komen.

Eén initiatief vanuit het Meerbanenplan, met name de competentieagenda wordt momenteel uitgewerkt. Het is duidelijk dat de minister veel belang hecht aan competentieontwikkeling, competenties die onderhouden en ontwikkeld worden via tal van acties zoals taakverbreding of -verruiming, werkplekleren, loopbaanbegeleiding, netwerking, mentoring, met andere woorden aan een loopbaangerichte kijk op competenties. Het is niet zijn bedoeling om tal van nieuwe maatregelen te lanceren. Wel wil hij de huidige maatregelen herbekijken in het licht van deze doelstellingen én vooral samen met de sociale partners bekijken hoe de competentieversterking in de ondernemingen kan worden versterkt. Bijsturingen zullen overwogen worden indien nodig. Als voorbeeld kan de minister het WEP-Plus aanhalen, een door de sector gewaardeerde maatregel om kansengroepen via werkplekleren de nodige 'ervaring' bij te brengen om door te stromen naar de arbeidsmarkt. Op dit moment wordt geëxperimenteerd, met inbreng van het ESF, met nieuwe methodieken en verschillende organisatievormen met als doelstelling het huidige instrument te evalueren. Ook bekijkt de minister de mogelijkheid om via een één-loketfunctie de ESF-middelen en Vlaamse middelen samen aan de promotoren uit te betalen. In 2007 wordt aansluitend op het experiment Leerwerkbedrijven gewerkt aan de opmaak van een decreet WEP-Plus.

De minister merkt ten slotte op dat om begrotingstechnische redenen de budgetstructuur 2007 op programmaniveau nog onaangepast blijft (blijvend geënt op dezeven oude departementen en niet op de huidige 13 domeinen). Vanaf het budgetjaar 2008 zullen de programma's 52.1, 52.2 en 52.4 vervangen worden door aparte programma's die de kostenplaatsen bundelen voor respectievelijk Werk en Sociale Economie.

De hier geschetste maatregelen vormen maar enkele van de talrijke sporen die het werkbeleid gestalte geven. Voor een meer volledig beeld verwijst de minister naar de memorie van toelichting bij het uitgavendecreet 2007 en vooral naar zijn beleidsbrief.

II.2. Bespreking

De heer *Roland Van Goethem* zegt dat er enkele merkwaardige zaken terug te vinden zijn in de beleidsbrief. Bijvoorbeeld in het item over levenslang leren wordt gesteld dat maar 3,7 procent van de doelgroep van laaggeschoolden wordt bereikt. Dat is nochtans de doelgroep bij uitstek voor leerprogramma's. Dat is

misschien het gevolg van verkeerde communicatie naar die doelgroep.

Deze spreker zegt dat de ondervertegenwoordiging van allochtonen op de arbeidsmarkt als een rode draad door de beleidsbrief loopt. Hierover heeft hij enkele vragen. Als prioritaire kansengroep zijn ze ondervertegenwoordigd in de opleidings- en werkervaringsmodules, niettegenstaande er een prioriteitsregeling voor hen geldt. De heer Van Goethem merkt hierbij op dat er inzake opleidingsaanbod van de VDAB twee mogelijkheden zijn: ofwel gaat men op eigen initiatief een opleiding volgen, ofwel legt de VDAB een opleiding op. Volgens de spreker is de ondervertegenwoordiging van allochtone werklozen dan ook een paradoxale zaak. Ligt dat aan het feit dat de VDAB niet voldoende inspanningen naar deze kansengroep levert, of zijn er niet genoeg kandidaten uit deze groep om een opleiding te volgen? Hij veronderstelt niet dat de VDAB deze kansengroep discrimineert. Dus is de ondervertegenwoordiging volgens hem te wijten aan een gebrek aan interesse vanuit deze doelgroep. Is dat al voldoende onderzocht? De heer Van Goethem stelt verder ook vast dat in de IBO's allochtonen ook ondervertegenwoordigd zijn.

Het lid vindt het ook eigenaardig in verband met de premie voor knelpuntopleidingen die naar een knelpuntberoep toeleiden, dat moet worden onderzocht of die premie wel degelijk leidt tot het daadwerkelijk invullen van een knelpuntvacature. Is deze premie dan wel effectief? Is al geweten hoeveel mensen die een dergelijke opleiding hebben gevolgd, ook daadwerkelijk in een knelpuntberoep zijn terechtgekomen? De heer Van Goethem stelt zelf vast dat in de bouwsector heel wat buitenlanders uit het voormalige Oostblok worden tewerkgesteld. Is er dankzij die premie nu ook opnieuw een toestroom van Vlaamse werknemers in die sector?

De heer Van Goethem is verder van oordeel dat volgens hem het systeem van deeltijds werken en deeltijds leren nog altijd de beste methode is om een stiel te leren. Daarom kan hij zich terugvinden in de inspanningen die de minister wil leveren om dat systeem op te waarderen.

Volgens recente berichten zouden ESF-gelden kunnen worden gebruikt voor het opvangen van de ontslagen bij Volkswagen Vorst. Dat zal waarschijnlijk zijn voor het organiseren van opleidingen. Heeft de minister al een zicht over de manier waarop deze

middelen zullen worden gebruikt bij het opvangen van de afdankingen bij Volkswagen Vorst?

De heer *Jan Laurys* zegt dat de uitdagingen voor het werkgelegenheidsbeleid gekend zijn. Ook al zijn er soms grote herstructureringen, het gaat economisch niet zo slecht in Vlaanderen, maar er blijft een paradox op de arbeidsmarkt, met een ondervertegenwoordiging van kansengroepen en de moeilijkheden die er zijn om vacatures in knelpuntberoepen op te vullen. Het Meerbanenplan en de verdere uitwerking van de methode van de sluitende aanpak moeten aan die paradox verhelpen.

De heer Laurys stelt vast dat de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen licht vooruit gaat, tegenover een lichte achteruitgang op het Belgische niveau. De Lissabondoelstelling van 70 percent werkzaamheidsgraad is echter nog veraf.

De heer Laurys zegt dat de cijfers van het aantal werkzoekenden, waar in de beleidsbrief regelmatig wordt naar verwezen, niet altijd gemakkelijk te interpreteren zijn. Zolang er wijzigingen in reglementeringen zijn, is het moeilijk de evolutie van de cijfers over de jaren te vergelijken.

Op het vlak van de tewerkstelling van ouderen, doet Vlaanderen op Belgisch niveau zelfs slechter dan Wallonië en Brussel. Ook de arbeidsdeelname van allochtonen en van arbeidsgehandicapten blijft problematisch.

Bij de jongeren is de werkzaamheidsgraad daarentegen 80 percent, wat een behoorlijk aantal is. Het is volgens de spreker wel merkwaardig dat men er blijkbaar niet in slaagt het fenomeen van de ongekwalificeerde uitstroom onder controle te krijgen. Het is ook opmerkelijk dat de participatie van de werknemers aan het levenslang leren vermindert. Dat zou kunnen betekenen dat de bedrijven te weinig moeite doen om hun werknemers tot vorming en opleiding aan te zetten.

De heer Laurys verklaart dat hij altijd al een voorstander is geweest van de sluitende aanpak en van het transmissiebeleid van gegevens over werkzoekenden van de VDAB naar de RVA. Het draagvlak voor een federale sociale zekerheid zal maar intact kunnen blijven als alles correct wordt toegepast. De spreker stelt vast dat in het kader van de toepassing van het samenwerkingsakkoord de toepassing van artikel 80 verder wordt afgebouwd. Dat is merkwaardig omdat

men nu ziet dat het aantal schorsingen op basis van artikel 80 steeds verder terugloopt en dat wordt vergeleken met het aantal schorsingen in het kader van de sluitende aanpak. Het aantal schorsingen tegenover vroeger vermindert, maar dat is onder andere het gevolg van het succes van de sluitende aanpak. Men mag de sluitende aanpak dan ook niet evalueren op basis van het aantal schorsingen die er het gevolg van zijn, maar vooral op het aantal werkzoekenden dat erdoor ook effectief terug aan het werk is gezet. Dat zou duidelijker moeten worden gecommuniceerd.

Er kan worden vastgesteld dat Wallonië nu ook het transmissiebeleid correct toepast. Toch ziet men dat op het vlak van sanctionering er nog altijd een lakser beleid wordt gevoerd. Het is belangrijk dat het sanctioneringsbeleid van de RVA in beide landsdelen hetzelfde is.

De harde kern van werklozen blijft een probleem. De beleidsbrief geeft echter een aantal nieuwe aanzetten voor de aanpak van dat probleem. De samenwerking met sociale economie opent in elk geval een aantal goede pistes.

De tewerkstellingspremies voor 50-plussers kennen volgens de heer Laurys maar een beperkt succes. 952 aanvragen is een vrij laag getal. Ook het streefcijfer van 3750 aanwervingen per jaar is volgens het lid niet ambitieus genoeg.

Voor wat de doelgroep van de arbeidsgehandicapten betreft, vindt de heer Laurys de integratie van de twee bestaande stelsels van loonsubsidie (Vlaamse Integratiepremie en cao 26) tot één rugzakje een goede piste. Er moet hier wel afstemming zijn met het toekomstige eenheidsdecreet in de sociale economie.

Voor de doelgroep allochtonen wordt een klachtenprocedure opgezet. Ook hier zou een afstemming moeten komen met de federale overheid, die met het dossier anoniem solliciteren bezig is. Hier moet volgens de spreker een evenwicht worden gezocht tussen de rechten van de sollicitant en het vermijden van een heksenjacht op de werkgevers. In elk geval moet een dergelijke regeling worden uitgewerkt in nauwe samenwerking met de officiële instanties, zoals de sociale inspectie. Dat zou een garantie zijn om excessen te vermijden.

In dat verband vraagt de heer Laurys hoe het antidiscriminatie-decreet zich verhoudt met het decreet op

de evenredige participatie op de arbeidsmarkt. Ook de verhouding met de aangekondigde samenwerkingsakkoorden is niet helemaal duidelijk.

Wat de knelpuntberoepen betreft stelt de heer Laurys vast, dat dit geen typisch Vlaams fenomeen is, maar dat zich dat ook in de buurlanden voordoet, ook al bestaat daar een stringenter werkloosheidsreglementering. Daarom pleit de heer Laurys niet onmiddellijk voor een hardere aanpak. De VDAB heeft ter zake een goede interne nota opgesteld, waarin onder andere maatregelen zoals het kwalitatief verbeteren van de vacatures en het kwalitatief aanpassen van de dossiers van de werkzoekenden. De heer Laurys verwacht veel van de sectorale screening, zodat het duidelijker wordt waarom in bepaalde sectoren vacatures zo moeilijk worden ingevuld, niettegenstaande het grote aantal werkzoekenden. De heer Laurys noteert dat de premies knelpuntopleidingen herbekeken zal worden, omdat die weinig succes hebben. Zijn er al cijfers ter beschikking over de resultaten van het openstellen van de grenzen naar de nieuwe EU-lidstaten voor de invulling van de vacatures in die knelpuntberoepen?

Over de front office verwijst de heer Laurys naar het Carrièreplanningssysteem of CPS, dat hij enige tijd geleden heeft voorgesteld. Het gaat om een soort simulatie van een carrièreplanning voor werkzoekenden.

Voor laaggeschoolden is de werkervaring en werkplekleren erg belangrijk. Het IBO past daarin. De heer Laurys is ook blij met het afleveren van de eerste certificaten van verworven competenties. Hij hoopt dat bij de IBO's de nadruk blijft liggen op opleiding en dat ze niet verworden tot verdoken loonkostensubsidies. Een negatieve tendens blijkt te zijn dat er nogal veel stopzettingen zijn in de laatste periode van de IBO. Dat zou moeten opgevolgd worden.

Over de werkloosheidsvallen vraagt de heer Laurys of er een concrete timing is voor de initiatieven die hieromtrent door de Vlaamse Regering worden genomen op het vlak van de kwalitatieve randvoorwaarden.

De spreker vraagt ook naar de stand van zaken van de uitvoeringsbesluiten van het decreet op het Handvest van de werkzoekende. Die werden aangekondigd voor het einde van dit jaar. Gaat die timing aangehouden worden?

Inzake de partnerschappen wordt er verwezen naar een evaluatie met de gemeenten over de gebiedsinde-

ling van de lokale werkwinkels. De heer Laurys pleit hier voor een voorzichtige aanpak, omdat de werkwinkels nu pas op kruissnelheid komen. Het is nu nog te vroeg om al aan herschikkingen te beginnen werken.

De heer Laurys stelt vast dat de aanpak van herstructureringen goed verloopt. Dat blijkt ook uit de manier waarop de afdankingen bij Volkswagen Vorst worden aangepakt.

De spreker vraagt ook of er een verklaring is voor de vermindering van het aantal Vlaamse aanmoedigingspremies voor loopbaanonderbreking of tijds-krediet.

De heer Laurys zegt dat hij altijd een enthousiast voorstander is geweest van de ervaringsbewijzen. De eerste attesten zijn uitgereikt voor medewerkers van callcenters. Zal een dergelijk ervaringsbewijs ook een echte meerwaarde betekenen bij sollicitaties? Wat brengt een dergelijk bewijs bij, bij de bewezen werkervaring? Moet er geen stap verder worden gezet door dergelijke ervaringsbewijzen een plaats te geven binnen de bestaande kwalificatiestructuur? Het ervaringsbewijs moet met andere woorden beantwoorden aan het niveau van een bestaande kwalificatie.

In verband met de opleidings- en begeleidingscheques blijft de spreker zich afvragen of die wel bij de juiste doelgroepen terechtkomen. Er zijn wel al een aantal bijstellingen geweest, maar men blijft vaststellen dat vooral hogeschoolden van het systeem gebruik maken. De spreker stelt bij de VDAB ook een sterke daling van de werknemersopleidingen vast. Worden er door de werkgevers wel genoeg stimulansen gegeven aan de werknemers om zich bij te scholen?

De heer Laurys blijft het ook moeilijk hebben met de nieuwe Serr-Resoc-ERSV-structuur. Er is zeer lang over gedaan om die structuren op poten te zetten, terwijl ze in feite niet meer doen, dan wat er voorheen bestond. Laat dat een les zijn voor nieuwe herstructureringen in het beleid. Het is dikwijls voldoende om bestaande structuren te verbeteren, in plaats van een heel nieuw landschap in te richten.

Over de samenwerkingsovereenkomst tussen Vlaanderen, Brussel en Wallonië zegt de spreker dat er werd afgesproken die overeenkomst om de twee jaar te evalueren. Gebeurt dat ondertussen?

Tenslotte vraagt de heer Laurys nog hoever het staat met de werkprojecten in het kader van het Limburgplan en wat de verdere evolutie van Viona is.

De heer *Bart Van Malderen* stelt vast dat het tewerkstellingsbeleid in Vlaanderen vruchten afwerpt. Maar er zijn nog heel wat inspanningen nodig om aan alle behoeften te kunnen voldoen. Er zijn nog een aantal knelpunten vooral bij het doelgroepenbeleid. Ook de harde kern van werklozen is een aandachtspunt. De spreker wil weten hoe groot die groep is binnen het geheel van het aantal werkzoekenden.

Over de tewerkstellingspremie voor 50-plussers wordt in de beleidsbrief gesteld dat er zal worden onderzocht of ook andere doelgroepen voor een dergelijke premie in aanmerking zouden kunnen komen. Wat heeft men precies op het oog? Is het niet beter het premiestelsel eerst voor de doelgroep van de 50-plussers te versterken, onder andere om knelpuntvacatures beter te kunnen invullen?

Er is een onderzoek aangekondigd naar de efficiëntie van de premie voor knelpuntopleidingen. Is er al enige duidelijkheid over het effect van deze premie?

De voortzetting van de jeugdwerkactieplannen is volgens deze spreker toe te juichen. In een aantal regio's is een opmerkelijke daling van de jeugdwerkloosheid vast te stellen.

De heer Van Malderen wijst tenslotte nog op het belang van de versterking van de inspectiediensten. Wanneer gaan de extra krachten operationeel zijn?

Mevrouw *Annick De Ridder* stelt dat de diverse maatregelen in het werkgelegenheidsbeleid op kruissnelheid zijn of op kruissnelheid komen.

De werking naar 50-plussers is in het activeringsbeleid nog altijd een teer punt. Deze groep is tot hiertoe nog niet volledig bij het activeringsbeleid betrokken geweest. Het zal belangrijk zijn om bedrijven te stimuleren om oudere werkzoekenden aan te werven. Anderzijds moet die categorie ook worden gestimuleerd om naar werk te blijven zoeken. Hoe ziet de minister dat concreet? De federale minister van werk heeft plannen om oudere werkzoekenden te stationeren in de PWA's. Hoe staat de minister daar tegenover? Volgens mevrouw De Ridder wordt deze categorie met die maatregel niet langer beschikbaar voor de arbeidsmarkt, hetgeen tegen het algemene beleid ingaat.

Ook mevrouw De Ridder wenst meer informatie over de stand van zaken in verband met de tewerkstel-

lingspremie voor 50-plussers. Hoeveel mensen zijn er ondertussen effectief met die premie aangeworven. Zijn er al eerste ervaringen met de recent opgerichte 50+-clubs?

Over het transmissiebeleid zegt mevrouw De Ridder dat de VDAB een zo goed mogelijke begeleiding moet aanbieden en kansen moet geven. Maar als een harde kern faalt in het aangrijpen van die kansen, moet er een strikte opvolging zijn bij de RVA. Zijn er hierover concrete afspraken gemaakt tussen het federale en het gewestelijke niveau?

Het actieplan kinderopvang voorziet in het gebruik van dienstencheques voor flexibele occasionele opvang. Dit is volgens mevrouw De Ridder een experiment, waarvan ze hoopt dat het een eerlijke kans zal krijgen, ook al zijn er heel wat 'koele minnaars' van dat systeem, die er niet echt gunstig tegenover staan.

Mevrouw De Ridder heeft altijd veel belang gehecht aan de zogenaamde tendering, de inschakeling van private marktspelers in de arbeidsbemiddeling. Krijgen die experimenten een eerlijke kans en zullen ze op hun merites worden beoordeeld?

De spreekster was blij verrast door de aankondiging van de minister van het invoeren van een soepeler regime voor het toelaten van werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten voor de invulling van vacatures in de knelpuntberoepen. Dat zal half 2007 ook rond zijn voor werknemers uit Roemenië en Bulgarije. Het geeft ook aan dat er een besef is voor de problemen bij die knelpuntberoepen. Een en ander zal wel een versterking van de inspectie noodzakelijk maken. Gaat dat ook gebeuren?

Wat is de stand van zaken in de Vlaamse Rand inzake de tewerkstelling van Franstalige werkzoekenden? Is er al een verbetering merkbaar, sinds bijkomende instructeurs worden ingezet voor projecten Nederlands op de werkvloer? Is er al een mentaliteitswijziging vast te stellen bij Franstalige werkzoekenden?

Mevrouw De Ridder ondersteunt het beleid inzake de kansengroepen volledig, zeker wat de competentieagenda en de individuele begeleiding naar jobs betreft. Wat zijn de eerste resultaten van Jobkanaal?

De oprichting van een front office is belangrijk. Het werkgelegenheidsbeleid wordt een kluwen van maat-

regelen, dat niet altijd even transparant is, zowel voor de werkgevers als voor de werknemers. Er is zeker nood aan administratieve vereenvoudiging.

Met betrekking tot de subsidies in het kader van het tewerkstellingsbeleid, zegt mevrouw De Ridder dat de omschrijving van de basisallocaties nogal vaag is. Wat moet worden verstaan onder 'subsidies in het kader van het tewerkstellingsbeleid' (ba 33.01)? Wat betekent 'subsidies in het kader van het levenslang leren en in het kader van TRIVISI (ba 33. 03)?

In verband met de VDAB-begroting vraagt mevrouw De Ridder nadere uitleg bij de ontvangsten in post 66.11 – kapitaaloverdrachten binnen de sector overheid: 13.703.000 euro en bij de uitgaven in post 12.1 – algemene werkingskosten: 119.247.000 euro.

Mevrouw De Ridder zegt dat in 2007 een nieuwe zesjarige financieringsperiode begint voor de ESF-gelden. Hoe groot was de benutting van die Europese middelen die Vlaanderen heeft ontvangen in de periode 2000-2006?

Er zijn bijkomende consultants aangeworven voor de IBO-begeleiding. Zijn die ondertussen al actief? Zijn de afspraken met de interimsector inzake IBO-interim ondertussen afgerond?

Mevrouw De Ridder meent te weten dat er aan de VDAB een nota ter bespreking zou worden voorgelegd inzake de knelpuntopleidingen. Wat is het resultaat van die bespreking?

Eind juni 2006 was er al een conceptnota over deeltijds leren/deeltijds werken. Dat is voor de minister een belangrijk aandachtspunt. De spreekster vraagt of die tekst ondertussen op punt is gesteld en of die aan het parlement kan worden voorgelegd?

Er zou ook een ontwerp van actieplan rond de werkloosheidsvallen klaar zijn bij het begin van dit nieuwe werkjaar. Is hierover overleg met het federale niveau en met de sociale partners?

Het actieplan jongeren in de 13 centrumsteden en -gemeenten zou eind 2006 worden geëvalueerd. Zijn er al conclusies te trekken?

De heer *John Vrancken* zegt dat de tewerkstellingspremies voor 50-plussers ook een averechts effect kunnen hebben. Zowel werkgevers als oudere werkzoekenden zijn ervan overtuigd dat er meer 50-plussers moeten

worden aangeworven. Maar er bestaat bij de werkgevers een zekere terughoudendheid tegenover de aanwending van die premie voor de aanwerving van 50-plussers. Het ontslaan van een dergelijke werknemer is echter zeer duur. Dat is een rem op dergelijke aanwervingen. Gaat dat ook worden onderzocht bij de evaluatie van het premiestelsel? Hoeveel van de mensen die onder dat stelsel zijn aangenomen, zijn er op dit ogenblik nog altijd aan het werk?

De *minister* antwoordt vervolgens op de vragen en opmerkingen.

Hij stelt dat het knelpuntenbeleid de slogans voorbij moet gaan. Er zullen altijd wel knelpuntenberoepen zijn. Sommige vacatures zullen altijd moeilijker bemiddelbaar zijn. Men moet volgens de minister de problematiek sectoraal bekijken en op basis van zeer concrete beroepsprofielen proberen vast te stellen wat precies het probleem is. Deze benadering wordt ook bij de VDAB gevolgd. Er is een nota over het knelpuntenbeleid bij de VDAB. Op basis daarvan zijn de sociale partners voorstellen aan het doen. De verdere bespreking ervan staat op de agenda van de Raad van Bestuur van de VDAB van december 2006. De minister verwacht van de VDAB voor het einde van het jaar dan ook een reactie op de nota.

De minister bevestigt dat vanaf 1 januari 2007 door de federale regering hetzelfde regime zal worden toegepast voor werknemers uit Roemenië en Bulgarije, als wat nu al het geval is voor die uit de andere nieuwe EU-lidstaten. Dat komt neer op een aanzienlijk versoepelde procedure voor een lijst van knelpuntberoepen die door de gewesten is vastgelegd.

Het is volgens de minister moeilijk vast te stellen wat het resultaat van die soepele procedure op dit ogenblik is. Om dat te kunnen doen, zou men een vergelijking moeten kunnen maken van de arbeidsmarkt, zoals die er zou uitzien zonder die procedure en zoals die er nu met die procedure uitziet. Er zijn wel wat cijfers beschikbaar. Van 1 mei tot en met 31 oktober van dit jaar werden er 7629 kaarten uitgereikt in deze procedure, waarvan 6372 in de tuinbouwsector en daarbuiten vooral in de sectoren van de bouw, het transport en de voeding. Het gaat om 7247 Polen en verder vooral Slovaken. De laatste maanden is er een lichte stijging bij de beroepen van metselaars en vloerders.

De minister verklaart verder dat het inderdaad belangrijk is dat hierbij een krachtdadige inspectie in

stelling wordt gebracht. Er is een quasi verdubbeling van het aantal operationele mensen op het terrein. Daarvoor zouden er 17 extra personeelsleden worden aangeworven. Daarvan zijn er nu tien aangeworven waarvan er vijf operationeel zijn. De rest van de aanwervingsprocedure loopt

Er waren een aantal vragen over de administratieve vereenvoudiging en het front office. De meest fundamentele kwestie is volgens de minister de vraag hoe instrumenten waar financiële voordelen aan vastzitten zoals de tewerkstellingspremie voor 50-plussers of IBO-interim, in de praktijk op gang worden gebracht. Hij geeft het voorbeeld van de tewerkstellingspremie, waarmee een duizendtal mensen aan het werk is gezet. Dat is al een eerste relatief succes, maar anderzijds ligt het potentieel dat daarmee op de arbeidsmarkt zou kunnen worden bereikt wel heel wat hoger dan 1000. Er werd beleidsmatig van uitgegaan dat er een budget moest worden uitgetrokken dat zou toelaten dat er, eens op kruissnelheid, 3750 mensen via dat systeem aan een baan zouden kunnen worden geholpen. Het kruissnelheidsbudget is meer dan drie keer groter, dan wat er nu wordt gerealiseerd. De ambitie ligt dus heel wat hoger dan de huidige realiteit. Het centrale punt daarbij is dat iedereen die met arbeidsbemiddeling, toeleiding, personeelsbeleid in bedrijven en dergelijke bezig is, zich nog te weinig bewust is van het bestaan van dergelijke maatregelen. De diverse consultants, zoals die van de VDAB of de diversiteitsconsultants treden volgens de minister te weinig op als makelaar van die concrete instrumenten. De minister wenst dat alle consultants in dienst van de overheid actief promotie maken voor de tewerkstellingspremie en andere instrumenten zoals IBO en IBO-interim. Zover zijn we nog niet, want dat vereist een goede netwerking tussen sectorconsultants, diversiteitsconsultants, VDAB-consultants, verantwoordelijken in werkgeversorganisaties, vakbonden en dergelijke. De minister zegt dat hij daar zeer hard aan wil werken. Het is ook een kwestie van mentaliteit, beleidscultuur, communicatie en van opleiding van alle betrokkenen. De minister heeft dit als een prioriteit aan de VDAB gecommuniceerd.

De minister verklaart verder dat er mogelijk nog andere remmende factoren zijn. Het zou kunnen dat de hoge ontslagkost van 50-plussers een dergelijke factor is. Maar dat kan volgens hem op dit ogenblik alleen maar theoretisch worden onderzocht. Feitelijke uitspraken daarover zijn moeilijk te doen. Laat ons eerst proberen het makelaarschap van de consultants te organiseren.

In dat makelaarschap is de front office erg belangrijk. Dat moet ervoor zorgen dat voor de buitenwereld het arsenaal aan tewerkstellingsmaatregelen, die zowel van de federale als van de gewestelijke overheid uitgaan, zo eenvoudig mogelijk informatief en op langere termijn ook praktisch toegankelijk is. Aan die front office wordt dan ook gewerkt. Het is de bedoeling om begin 2007 een overzicht te hebben van alle tewerkstellingsmaatregelen, met een systematische oplijsting via een toegankelijke databank voor werkgevers en werknemers. Dat klinkt eenvoudig, maar blijkt in de praktijk toch wel moeilijk te realiseren. Er moet daarvoor een goede informatica-toepassing worden ontwikkeld. Daar is men nu mee bezig. Tegen ten vroegste eind 2007 zal er in de front office, die eigenlijk een webapplicatie is, ook een loonkostsimulator zijn, waardoor snel kan worden berekend welke financiële implicaties de aanwerving van een specifieke werkzoekende precies heeft. Voor dat alles wordt goed samengewerkt met de federale overheid. Daarbij is al afgesproken dat het Vlaamse Gewest niet moet wachten op de andere gewesten, als hij daarbij sneller is.

De minister zegt dat het voorstel van de heer Laurys, voor het invoeren van een carrièreplanningssysteem of CPS nog een hele stap verder is. In dergelijk systeem gaat het niet meer alleen over aanwerving, maar over alle aspecten van een loopbaan, waarin ook loopbaanonderbrekingen, opleiding enzovoort. Zover staat Vlaanderen nog niet, maar het is in elk geval een zeer goed idee, dat als toekomstperspectief kan worden vooropgesteld.

Op de vraag hoeveel 50-plussers die door middel van de tewerkstellingspremie zijn aangeworven nu nog aan het werk zijn, antwoordt de minister, dat het niet anders kan dan dat ze nog allemaal werken, omdat ze vijf kwartalen moeten aangeworven blijven. Anders zou er een probleem zijn in de toepassing van de regeling, en dan moet de inspectie daarvan de nodige vaststellingen maken.

Er werd gevraagd of de 50-pluspremie zou kunnen worden uitgebreid naar andere doelgroepen. Er is daarover met de sociale partners afgesproken dat er eerst een evaluatie van de premie zou komen. Het is echter nu nog te vroeg om al tot een dergelijke evaluatie over te gaan. Naast het makelaarschap van de consultants voor het op kruissnelheid brengen van die premie, is het ook belangrijk dat binnen de VDAB de 50+-clubs verder worden geactiveerd. 50-plussers worden uitgenodigd door de VDAB voor informatie-

sessies, waarna ze door consulenten een begeleiding op maat aangeboden krijgen, met de bedoeling hen aan het werk te zetten. De minister hoopt dat die clubs begin 2007 op kruissnelheid zullen komen.

Voor de IBO-begeleiding wordt voorzien in 52 voltijdse bijkomende begeleiders. Daarvan zijn er al 22 aangeworven. Eind december 2006 zijn er dat naar verwachting 44. De overige acht worden uitbesteed aan derden. Op dit ogenblik zijn er 13.500 IBO's lopende. Het vooropgestelde objectief van 15.000 is in zicht. Voor 2007 wordt gestreefd naar een totaal van 16.000 IBO's.

Wat IBO-interim betreft, zegt de minister dat alle uitzendkantoren hierover een opleiding hebben gekregen om met dat instrument te kunnen werken. In het totaal zullen er 32 uitzendkantoren, waaronder alle grote, met die formule gaan werken.

De minister legt uit dat het project 'Nederlands op de werkvloer' zich richt tot mensen die al aan het werk zijn. Op dit ogenblik zijn er in dat project 11 instructeurs aan het werk, dat is een verhoging met zes eenheden. Zij zijn actief in 27 bedrijven in de regio Halle-Vilvoorde. Het gaat om 22 grote bedrijven en vijf kmo's. In twee grote bedrijven is er eigenlijk een permanent proces aan de gang, waarbij meerdere groepen werknemers betrokken worden. De ministers heeft geen precieze cijfers, maar er worden in elk geval in het totaal enkele honderden werknemers bij betrokken.

Vervolgens gaat de minister verder in op het kansengroepenbeleid.

Hij zegt dat het niet gemakkelijk is een eenduidig antwoord te geven op de vraag waarom er zo weinig laaggeschoolden ingeschakeld zijn in het levenslang leren of waarom er zo weinig allochtonen terug te vinden zijn in de competentiecentra. Ligt dat aan het feit dat ze niet geïnteresseerd zijn of ligt dat aan het aanbod dat voor hen minder geschikt is? Het is in elk geval een opdracht voor de VDAB om ervoor te zorgen dat het aanbod geschikt is voor ouderen, laaggeschoolden, arbeidsgehandicapten of allochtonen. Maar naast dat geschikte aanbod moet er ook werk worden gemaakt van toeleiding. Voor wat betreft de laaggeschoolden zijn er in dat verband een aantal pistes afgesproken in de strategie met betrekking tot laaggeletterdheid. Die zijn erop gericht dat men die doelgroep ook letterlijk gaat opzoeken. Het is ondertussen duidelijk dat voor die groep mooie folders niet

genoeg zijn. Die mensen moeten via netwerking worden gevonden, waardoor er meer duale opleidingen komen, waarbij bijvoorbeeld een combinatie wordt gemaakt van een beroepsopleiding met een taalopleiding.

Over de moeilijk bemiddelbare werkzoekenden, die geconfronteerd worden met familiale of sociale problemen, zegt de minister dat het cijfer van 20 percent van het totaal aantal werkzoekenden dat op deze groep wordt gekleefd, niet als een definitief of officieel cijfer mag worden beschouwd. Er moet met dat cijfer dan ook voorzichtig worden omgesprongen. Het beleid gaat in elk geval gedwongen worden om een duidelijk beeld te krijgen op die problematische doelgroep van mensen met persoonlijke problemen. Er wordt op het terrein vastgesteld dat dat toch een vrij omvangrijke groep is.

Over het jeugdwerkactieplannen in de 13 centrumsteden en -gemeenten zegt de minister dat men toch voorzichtig moet zijn in het evalueren van de resultaten. Voor het einde van het jaar zou er een grondige evaluatie van de stand van zaken moeten zijn. De minister hoedt er zich voor om nu al met hoer berichten te komen. Er zijn lokaal hier en daar inderdaad mooie resultaten vast te stellen. Het is echter nog te vroeg om een volledige evaluatie te maken. Men moet volgens de ministers ook achter de cijfers kunnen kijken. Zo weten we op dit ogenblik niet hoe duurzaam de vastgestelde effecten zijn.

De minister zegt dat het op dit ogenblik nog te vroeg is om een evaluatie te maken van de premies voor knelpuntopleidingen en van de effecten van de opleidingscheques. Hij is er zich van bewust dat er bij die opleidingscheques een mattheuseffect is. Heel deze problematiek zou moeten meegenomen worden in de competentieagenda van de Vlaamse overheid en de Vlaamse sociale partners. In elk geval zijn de opleidingscheques op zich een zeer goed instrument. Er moet nu rustig worden bekeken hoe dat instrument kan worden geoptimaliseerd onder andere op het vlak van gebruik door kansengroepen. In de competentieagenda is dat een aandachtspunt. De minister verwacht wel van de raad van bestuur van de VDAB dat die voor eind december 2006 de kwestie van de premies voor knelpuntopleidingen bekijkt in het totaal kader van het knelpuntenbeleid.

Over het ervaringsbewijs zegt de minister dat het een valideringsinstrument is. De kwalificatiestructuur is een omschrijving van kwalificaties. De vraag is

dus op welke manier valideringsinstrumenten zoals het ervaringsbewijs, specifieke kwalificaties herkenbaar maken, zodat het duidelijk wordt welke positie iemand in een kwalificatiestructuur inneemt. De kwalificatiestructuur is echter geen opleidingenstructuur. Het is geen structuur van certificaten en diploma's. Het moet dus op termijn ook mogelijk zijn dat een ervaringsbewijs duidelijk maakt hoe iemand binnen een bepaalde kwalificatiestructuur past.

De werknemersopleiding bij de VDAB daalt omdat de opdracht is gegeven om meer aandacht te besteden aan werkzoekenden en kansengroepen. Daardoor is er een verschuiving in initiatieven.

Wat de besteding van ESF-gelden betreft, zegt de minister dat Europa bereid is om te overleggen over de programmatie, zoals die op dit ogenblik wordt gefinancierd door het ESF in de aflopende periode 2000-2006, met de bedoeling beter in te spelen op de problematiek die nu door de afdankingen bij Volkswagen Vorst wordt gesteld. Het is op dit ogenblik nog te vroeg om te zeggen wat dat precies in de praktijk zal betekenen. Dit moet nog verder worden overlegd met de Europese instanties. Er is overigens nog geen volledige klaarheid over wat er met de fabriek in Vorst zal gebeuren. Bovendien moet er eerst nog een sociaal akkoord zijn. Het is mogelijk dat voor Volkswagen Vorst een aantal middelen uit de beschikbare enveloppes voor de drie gewesten kunnen worden gemobiliseerd, die op dit ogenblik nog onbenut zijn.

Het ontwerp van antidiscriminatie-decreet, wordt op dit ogenblik nog uitgewerkt. De discussies hierover zijn nog in een startfase. De minister gaat er wel vanuit dat de principes van het decreet op de evenredige participatie – het decreet-Mahassine – onverkort van toepassing zullen zijn. De realisaties van dat decreet zijn op zich al een omzetting van de richtlijn met betrekking tot de niet-discriminatie op het werk. Dat betekent dat volgens de minister het antidiscriminatie-decreet eerder aanvullend zal zijn op het reeds bestaande decreet. Het zal er dus vooral op gericht zijn ook andere Vlaamse bevoegdheden onder toepassing van de Europese richtlijn te brengen.

De minister verklaart verder dat het transmissiebeleid van gegevens naar de RVA van nabij wordt opgevolgd. Er is hierover op het niveau van de provincies overlegd tussen de verantwoordelijken van de VDAB en van de RVA. De minister stelt in elk geval vast dat de cijfers inzake transmissies een sterk stijgende lijn vertonen.

Over de omschrijving van de basisallocaties verklaart de minister dat basisallocatie 33.01 (subsidies in het kader van het tewerkstellingsbeleid) in hoofdzaak gaat over projecten in het kader van het armoedebeleid: opleiding en tewerkstelling generatiearmoede voor ervaringsdeskundigen. Het bevat ook een subsidie voor verenigingen waar armen het woord voeren. Basisallocatie 33.03 (subsidies allerhande in het kader van levenslang leren en in het kader van Trivisi) financiert de lerende netwerken, het project competentieontwikkeling in kmo's en het project good practices in verband met duurzaam ondernemen.

Het budget rond de aanmoedigingspremies daalt omdat daarover afspraken zijn gemaakt om binnen het budget te blijven. Er is een beperking in de tijd tot één jaar. Er kan vermoed worden dat de daling van het aantal tegemoetkomingen daarmee te maken heeft.

De minister zegt over de evaluatie van de lokale werkwinkels, dat dat zowel geografisch als op het vlak van netwerking moet gebeuren. De evaluatie moet in het voorjaar van 2007 met alle partners worden besproken.

Over de uitvoeringsbesluiten van het Handvest van de werkzoekende verklaart de minister dat er daarvan al een ontwerp-tekst is, waaraan echter nog verder moet worden gewerkt. Die uitvoeringsbesluiten moeten worden afgestemd op het nieuwe VDAB-besluit. Het is een probleem van legistische en feitelijke afstemming.

Het rapport over de werkloosheidsvallen wordt naar verhoop binnen de aangekondigde timing, namelijk eind 2006, voorgelegd aan de VESOC-werkgroep.

De projecten in het kader van het Limburgplan lopen. De minister heeft geen weet van belangrijke knelpunten op het domein werk.

Wat de Viona-steunpunten betreft, zegt de minister dat er een selectie is gemaakt. Er is er één weerhouden dat op 1 januari wordt opgestart.

Op de specifieke vragen van mevrouw De Ridder over de posten 66.11 en 12.1 van de VDAB-begroting bezorgt de minister nog het volgende antwoord:

Verklaring van de ontvangsten post 66.11 – kapitaaloverdrachten binnen de sector overheid: 13.703.000 euro.

Dit is de som van de twee investeringsdotaties die VDAB krijgt vanuit de Vlaamse begroting, en specifiek bedoeld voor investeringen. Het gaat om de basisallocaties 61.01 van de programma's 52.1 en 52.4 voor respectievelijk een bedrag van 8.439.000 en 5.264.000 euro.

Verklaring van de uitgaven post 12.1 – algemene werkingskosten: 119.247.000 euro

Deze bestaat uit:

- Eigen werkingskosten VDAB (\pm 90 miljoen), onder te verdelen als volgt:
 - Werkingskosten opleidingscentra (\pm 50 miljoen)
 - Informatica (\pm 20 miljoen)
 - Onderhoud, verwarming, schoonmaak en huur van gebouwen (\pm 20 miljoen).
- Uitbestedingen van opleidingen en trajectbegeleiding (\pm 30 miljoen).

III. BEVOEGDHEDEN VAN MEVROUW KATHLEEN VAN BREMPT, VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, SOCIALE ECONOMIE EN GELIJKE KANSEN

De bevoegdheden van mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen hebben voor wat de behandeling in de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie betreft, betrekking op de volgende bepalingen:

Decreetsbepalingen: Artikel 14 (pr. 41.07).

Begrotingstabel – afdeling I: Programma 52.4 ((ba. 00.90, 32.05, 33.07, 33.08, 34.04, 41.07, 41.09, 43.02, 52.10, 52.11).

Tegelijk met de begroting werd de beleidsbrief 'Sociale Economie, beleidsprioriteiten 2006-2007' (*Parl. St. Vl. Parl. 2006-07, nr. 996/1*) besproken.

III.1. Toelichting door de minister

Minister *Kathleen Van Brempt* zegt dat de eerste rode draad door het beleid inzake sociale econo-

mie vereenvoudiging van het beleidsdomein is met een verankering van drie inhoudelijke pijlers en één ondersteuningspijler. De inhoudelijke pijlers zijn:

- de reguliere pijler: de invoegeconomie en de activiteitencoöperatieven;
- de lokale diensteneconomie: de vroegere buurt- en nabijheidsdiensten en de collectieve invoegeconomie;
- de maatwerkbedrijven: sociale en beschutte werkplaatsen en arbeidszorg.

De ondersteuningspijler omvat de ondersteuningsinstrumenten ten dienste van de drie inhoudelijke pijlers: VOSEC, Trividend, startcentra, adviesbureaus enzovoort

Binnen de drie pijlers is er onderlinge afstemming: subsidie per doelgroepwerknemer (en/of omkadering) en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).

Het maatschappelijk verantwoord ondernemen is dan ook de tweede rode draad door het beleid. Dit beperkt zich niet tot de sociale economie, maar het is de bedoeling dit ook te gaan promoten in de reguliere economische sectoren. In Vlaanderen in Actie is er een belangrijk hoofdstuk opgenomen over MVO. Het is de bedoeling die acties te laten uitmonden in een rondetafelconferentie over MVO in Vlaanderen, waarbij het beleid, de sociale partners en de academische wereld worden betrokken. Die rondetafelconferentie zal doorgaan in het voorjaar van 2007 en wordt georganiseerd in samenwerking met de SERV.

Naast MVO in de sociale economie worden er acties ondernomen voor MVO in het onderwijs, MVO in het bedrijfsleven en MVO bij de overheid.

MVO in het bedrijfsleven omvat:

- Digitaal kenniscentrum MVO-Vlaanderen, met een verdere uitbouw van de website
- Lerende netwerken
- Memo Mens- en milieuvriendelijk ondernemen
- Code Buysse over behoorlijk bestuur bij kmo's.

MVO bij de overheid omvat onder andere:

- Het onderdeel van de jeugdwerkactieplannen waarin een belangrijk onderdeel MVO en lokale besturen is ingebed
- MVO bij grote investeringswerken met pilootprojecten in Gent en Antwerpen
- Innovatieve aanbestedingen
- MVO bij De Lijn met uitgebreide screenings met een uitgewerkte MVO-strategie en uitgewerkt plan.

MVO en het onderwijs kent onder andere de volgende initiatieven:

- ‘Het ei van MVO’, een scriptieprijs rond bedrijfsethiek, MVO en duurzaam ondernemen
- De week van de sociale economie op de campus in maart 2006, die in 2007 zal worden herhaald;
- Een taskforce ‘MVO en onderwijs’, die in het najaar wordt opgestart.

Verder zal in de sector sociale economie worden gewerkt aan een verdere professionalisering door samenwerking en kennisoverdracht.

Er wordt een leerstoel sociale economie ingericht aan de Universiteit Antwerpen. De startcentra worden verder geprofessionaliseerd, na een doorlichting en evaluatie. Op basis van een sterkte/zwakteanalyse wordt een verbeterplan opgesteld. Er komt een integraal kwaliteitssysteem, waarbij de sociale en beschutte werkplaatsen als pilootprojecten zullen fungeren. Er wordt ook voortgewerkt aan de imagovorming van de sociale economie.

Innovatie in de sociale economie wordt een specifiek aandachtspunt. Daarin zijn twee zaken belangrijk. In de eerste plaats is er het zoeken naar nieuwe marktniches en activiteiten. Per provincie zijn er in de startcentra innovatierondes doorgestaan om te brainstormen over nieuwe initiatieven inzake innovatie. Zo is er in West-Vlaanderen een project gegroeid om bij elke initiatief een innovatie-audit uit te voeren. Er is ook een studiedag rond innovatie en economisch groeipotentieel in de sociale economie georganiseerd. Daarnaast vermeldt de minister het Viona-onderzoek naar “nieuwe marktniches en economisch groeipoten-

tieel in de sector van de sociale economie”. Er zijn op drie vlakken nieuwe marktniches te ontginnen: rationeel energieverbruik, logistiek en diensten met maatschappelijke return (ouderenzorg, kinderopvang).

Het tweede innovatieve aspect is het ontwikkelen van nieuwe begeleidingsmethodieken. Zo is er een project rond supported employment. Voor de begeleidingsportefeuille sociale economie worden 18 jobcoaches aangesteld. De minister noemt ook het innovatieve meetinstrumenten ‘social return’, dat dient om de maatschappelijke meerwaarde van bepaalde investeringen te meten. Tenslotte is er nog de competentieportfolio.

Vervolgens belicht de minister enkele aspecten die met de drie inhoudelijke pijlers te maken hebben.

1. Invoegbedrijven

Het afgelopen jaar werd de regelgeving aangepast en geïmplementeerd, waarbij ook MVO in het geheel werd ingepast. Er is ook een screening van alle invoegbedrijven die drie jaar bezig zijn aan de gang. De startcentra voor Limburg en voor Halle-Vilvoorde werden erkend. 24 nieuwe invoegbedrijven werden erkend. Het gaat om 656 extra voltijdse banen. Via jeugdwerkactieplannen kwamen er 700 nieuwe jobs bij.

Voor de toekomst voorziet de minister een evaluatie en bijsturing van de invoegbedrijven op basis van de resultaten van de screening. Die screening wordt overigens nog voortgezet. Er wordt ook een verbeterplan startcentra uitgewerkt.

2. Sociale en beschutte werkplaatsen

Bij de sociale en beschutte werkplaatsen is het belangrijkste element het uitwerken van het eenheidsdecreet in 2007. De SERV wordt daarbij betrokken, omdat er veel belang wordt gehecht aan overleg met de sector en met de sociale partners. De rondetafel met alle betrokken stakeholders is aan de gang. Een eerste politieke aftoetsing van de uitgangspunten heeft reeds plaatsgevonden. Het eerste voorontwerp zal begin 2007 worden voorgelegd aan de stakeholders. Als dat gebeurd is, kan het al een eerste keer worden bekeken in de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie.

De minister hecht ook veel belang aan het uitvoeren van de engagementen uit het meerbanenplan en het jeugdwerkloosheidsplan en het inpassen van het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) in de regelgeving.

De minister zegt dat er ook voor de beschutte werkplaatsen een belangrijke uitdaging ligt in het zoeken naar nieuwe marktniches. Daartoe zal er vanaf volgend jaar in de beschutte werkplaatsen een volledig gesubsidieerde specifieke functie worden gecreëerd voor het zoeken van nieuwe marktniches. Het gaat om een subsidie van 42.000 euro per jaar per voltijdse equivalent.

Ook het inpassen van het kwaliteitsdecreet blijft een belangrijke doelstelling.

Arbeidszorg is een tak binnen de sociale economie die het afgelopen jaar een nieuwe impuls heeft gekregen door de middelen die zijn vrijgemaakt om 800 arbeidszorgmedewerkers in dienst te nemen voor de beschutte en sociale werkplaatsen. De projecten arbeidszorg zullen begin januari 2007 kunnen worden opgestart. Die projecten gaan voor grote verschuivingen binnen de sector zorgen. Het is de bedoeling om in 2007 tot een globaal werkkader te komen waarbinnen arbeidszorg kan worden ingebed.

3. De lokale diensteneconomie

Hierop gaat de minister niet verder in, omdat de bespreking van het ontwerpdecreet hierover net is afgerond in de commissie (zie *Parl. St.* VI, Parl. 2006-07, nr. 940/4).

III.2. Bespreking

De heer *Jan Laurys* zegt dat de minister een goed gestructureerde beleidsbrief heeft gepresenteerd. Hij vindt het geheel zeer transparant en het geeft een goed overzicht van de continuïteit in het beleid.

Hij ziet administratieve vereenvoudiging als een grote uitdaging in de sector. Hij juicht het toe dat de minister heeft toegezegd de commissie al in een vroeg stadium te betrekken bij de uitwerking van het eenheidsdecreet. Hij stelt vast dat er ter voorbereiding al een aantal rondetafels zijn gehouden. Een aantal thema's zijn al ten gronde besproken samen met het werkveld. De politieke terugkoppeling mag echter niet worden vergeten.

De heer Laurys zegt dat er voorzichtig moet worden omgesprongen met de toekenning van reguliere overheidsopdrachten aan de sociale economie. Het mag niet de bedoeling zijn dat statutaire tewerkstelling bij de overheid wordt vervangen door sociaaleconomieprojecten. Ook ten opzichte van andere reguliere non-profitdiensten mag er geen dergelijke verdringing zijn.

Volgens deze spreker blijft ook het principe van de doorstroming erg belangrijk. In dat kader is het idee van supported employment een interessante piste. Supported employment wordt als innovatieve begeleidingsmethode naar voor geschoven. Het is positief dat ook de sociale werkplaatsen kandidaat zijn om in dergelijke projecten in te stappen. Supported employment is een belangrijk instrument in het kader van de doorstroming.

De heer Laurys heeft een aantal opmerkingen en vragen bij specifieke onderdelen van de beleidsbrief.

Inzake MVO heeft de sociale economie volgens hem inderdaad een voorbeeldfunctie. Er wordt terecht veel belang aan gehecht. Wat is de link met het op het federaal niveau gelanceerde sociaal label? Het zou nuttig zijn om op Vlaams niveau ook een aantal hefboomen te hebben om bedrijven te stimuleren om aan MVO te doen door het sociaal label te verwerven. Het is een tamelijk zware procedure. Bedrijven zullen zich daar dan ook alleen maar in inschrijven als het ook een economische meerwaarde heeft. Men zou bijvoorbeeld bedrijven met een sociaal label voorrang kunnen verlenen bij de toekenning van overheidsopdrachten.

De heer Laurys zegt dat de actie 'sociale economie op de campus' een goed initiatief was. Die kwam het imago van de sociale economie zeker ten goede. Ook de scriptieprijs 'het ei van MVO' vindt hij een goed initiatief.

Over innovatie als hefboom, vraagt de heer Laurys zich af over welk soort innovatie het hier voornamelijk gaat. Procesinnovatie leidt door productiviteitstijging nogal eens tot een verdringing van arbeidsplaatsen. Daarom moet het vooral om productinnovatie gaan, om de sector te versterken. Dat is trouwens een van de algemene kritieken, als men het heeft over innovatie in Vlaanderen. Het gaat te weinig om het ontwikkelen van nieuwe producten, maar spitst zich vooral toe op een verhoging van de productiviteit, met banenverlies als gevolg.

In de beleidsbrief wordt er gesproken over de onderhandelingen die er moeten gevoerd voor de nieuwe samenwerkingsovereenkomsten die worden afgesloten met de lokale overheden voor de inrichting van de lokale werkwinkels. Er wordt vertrokken vanuit een nieuw model, waarnaar ook verwezen wordt in de beleidsbrief Werk. De heer Laurys pleit voor enige terughoudendheid. De lokale werkwinkels zijn nog maar net uit de startblokken geschoten en het is nog te vroeg om al ingrijpende veranderingen door te voeren, bijvoorbeeld aan de gebiedsindeling van de werkwinkels. Dat zou opnieuw een vertraging betekenen.

De screening van de invoegbedrijven wijst uit dat er slecht wordt gescoord op het vlak van rendement als er geen invoegsubsidies worden toegekend. Men scoort dan weer wel goed op het vlak van arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden en arbeidsverhoudingen. De vraag is, volgens de heer Laurys, of dat op termijn houdbaar gaat zijn. Men kan in de invoegbedrijven dus wel in een goede sfeer werken, maar men heeft te weinig oog voor het rendement.

De heer Laurys vraagt of er problemen zijn in verband met het toeleiden van werkzoekenden in de sector van de invoegbedrijven. Ligt dat aan de motivatie van de doelgroep?

De heer Laurys vindt het positief dat nu eindelijk het probleem van de indexatie van de omkaderingstoelagen in de beschutte werkplaatsen wordt opgelost. De heer Laurys ziet nog wel een probleem bij het garanderen van de investeringstoelagen voor die beschutte werkplaatsen na de overgang naar het eenheidsdecreet.

De heer Laurys vraagt wat er gaat gebeuren met de Vlaamse inschakelingspremie. Er wordt onder andere in het VESOC voor gepleit dat die premie ook toegankelijk zou moeten zijn voor de ruimere groep van arbeidsgehandicapten. Er zijn pistes om tot een nieuw soort premie te komen, waarbij de Vlaamse Integratiepremie en cao 26 zouden worden samengevoegd. Wat denkt de minister daarover? Het is volgens de heer Laurys een goed instrument om de arbeidsgehandicapten aan het werk te krijgen in de reguliere sector.

Welk soort financiering heeft men eigenlijk op het oog met het eenheidsdecreet? Is het de bedoeling een financiering voor rendementsverlies in te voeren

per doelgroepwerknemer? Of is het de bedoeling de maatwerkbedrijven rechtstreeks te financieren?

De heer Laurys vraagt zich af wat de resultaten zullen zijn van de activiteitencoöperatieën. Legt men daar de lat niet te hoog door van de doelgroep te verwachten dat ze een activiteit als zelfstandige zouden ontplooiën? Men moet het idee wel een kans geven. Het probleem van het statuut (zelfstandige of werknemer in loondienst) is echter een federale materie.

De heer Laurys vindt het positief dat met de oprichting van een Fonds ter Bevordering van de Sociale Economie in Vlaanderen, een einde komt aan de ondoorzichtige structuur met de NV Werkholding. De geldstroom van T-interim naar dat fonds zal hoe dan ook veel transparanter verlopen dan bij de vroegere constructie. De heer Laurys vraagt waar de eenmalige inkomsten, die voortgekomen zijn uit de verkoop van de aandelen van de NV Werkholding naartoe zijn gegaan.

Men wil op korte termijn de ondersteuningsbudgetten voor de beschutte werkplaatsen inpassen in het meerwaardebesluit. Daardoor kunnen de beschutte werkplaatsen ook gebruik maken van de diensten van de adviesbureaus. Er moet alleszins voor gezorgd worden dat de budgetten voor de ondersteuning van de beschutte werkplaatsen op hetzelfde niveau blijven.

Tenslotte zegt de heer Laurys bij de stelling te blijven dat het invoeren van quota voor de aanwerving van doelgroepwerknemers slechts in laatste instantie kan worden overwogen. Dat is blijkbaar ook de stelling van het Centrum voor de Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. De spreker stelt vast dat dat ook de beleidslijn in de beleidsbrief is.

De heer *Roland Van Goethem* heeft vragen over de MVO-initiatieven bij De Lijn. De Lijn opteert wel duidelijk voor quota voor het personeelsbeleid. Quota werken volgens hem altijd discriminerend. Quota worden bij De Lijn vertaald tot 'afdwingbare streefcijfers'. Volgens de heer Van Goethem is dat precies hetzelfde als quota. De vraag is volgens deze spreker overigens of het wel mogelijk is dergelijke streefcijfers te halen. De stad Antwerpen heeft zich enkele jaren geleden het streefcijfer opgelegd dat 6 procent van het personeel van allochtone afkomst moest zijn, maar heeft dat niet kunnen halen bij gebrek aan sollicitanten. De heer Van Goethem zegt te betwijfelen of

bij De Lijn de streefcijfers zullen worden gehaald in de aanwerving van bepaalde doelgroepen, eveneens wegens een te verwachten gebrek aan sollicitanten. Staan er daartegenover sancties voor De Lijn als ze de doelstellingen inzake MVO niet halen?

Voor de heer Van Goethem vormen de beschutte werkplaatsen de belangrijkste pijler in de sociale economie. Die moeten dan ook ten volle worden ondersteund. Hij hoopt dat het eenheidsdecreet er dan ook snel zal komen.

De heer Van Goethem blijft bij zijn opvatting dat er bij de sociale economie een gevaar voor concurrentievervalsing bestaat. Als men nu ook nog coöperatieven gaat oprichten, wordt dat gevaar nog groter.

Mevrouw *Annick De Ridder* is van oordeel dat de sociale economie terecht over substantiële financiële middelen beschikt. Haar fractie is overtuigd van de sociale meerwaarde van de sector. De beschikbare middelen moeten wel optimaal worden ingezet. Het is daarom positief vast te stellen dat de sector het afgelopen jaar meer mensen heeft bereikt. De grootste stijging zit ook bij de invoegbedrijven en de invoegafdelingen. Daardoor speelt de sector haar rol als doorstromingsinstrument voor kansengroepen naar de arbeidsmarkt.

Mevrouw De Ridder stelt dat hier de uitzendsector ook een rol zou kunnen spelen. Het betrekken van de uitzendsector bij invoegprojecten zou dan ook een meerwaarde voor de sociale economie kunnen betekenen. Zij kunnen bijvoorbeeld een rol spelen in het systeem van de dienstencheques. Om ten volle die rol te kunnen spelen moeten er in de uitzendsector ook contracten van onbepaalde duur zijn en moet het ook mogelijk zijn uitzendkrachten bij de overheid te werk te stellen.

De doorstroom naar de reguliere economie en de doorgroei binnen de sector zijn voor de fractie van mevrouw De Ridder essentiële elementen om de sociale economie te beoordelen. Daarom is zij blij dat in de beleidsbrief ook streefcijfers inzake doorstroom en doorgroei worden in het vooruitzicht gesteld. Dat moet niet zwart/wit worden aangepakt. Het moet voldoende genuanceerd gebeuren in overleg met de sector, op basis van een voorafgaande bevraging bij de sociale economiebedrijven, zodat kan worden nagegaan wat de huidige realiteit is. Van daaruit kan men zich dan ambitieuze doelstellingen stellen, waarbij de doorstroming en de doorgroei steeds verder gaat. De

spreekster zegt dat dat ook nodig is om de werknemers perspectief te bieden en te motiveren. Het geeft hen het gevoel dat ze kunnen vooruitgaan. Mevrouw De Ridder zegt er zich wel van bewust te zijn dat niet iedereen voor doorstroming en doorgroei in aanmerking zal kunnen komen.

Mevrouw De Ridder vraagt of er binnen de sector een zekere vergrijzing van de werknemers kan worden waargenomen. Ze zegt dat oudere werknemers ook in de sector van de sociale economie speciale aandacht verdienen. Zijn daar evenwel geen financiële consequenties aan verbonden, omdat oudere werknemers doorgaans hoger verloond worden?

In het werkgelegenheidsbeleid is er sprake van een front office. Zou het niet aangewezen zijn om ook voor de sociale economie een dergelijk initiatief te nemen? Of wordt ernaar gestreefd om de sociale economie te integreren in de front office van werkgelegenheid? In elk geval moet ook bij de sociale economie naar administratieve vereenvoudiging worden gestreefd.

Mevrouw De Ridder staat enigszins terughoudend tegenover een te uitbundige imagocampagne. Er werd in het verleden al geweest op de zogenaamde missioneringsdrift van de sector. Men mag zich dus niet vergalopperen. Toch is het belangrijk middelen uit te trekken om bepaalde initiatieven bekend te maken. Hoeveel middelen zullen daar specifiek aan worden gespendeerd?

Er worden een vijftigtal pilootprojecten ‘erkenning methodiek arbeidzorg’ aangekondigd. Mevrouw De Ridder wenst te weten over welke projecten het gaat.

Het lid vraagt ook of er in verband met de activiteitencoöperatieven overleg is gepleegd met het federale niveau. Zijn er inzake de betrokken wetgeving nog juridische knelpunten?

Er wordt een verbreding aangekondigd van de kapitaalstructuur van Trividend, door het aantrekken van nieuwe aandeelhouders uit de privésector. Wie komt daarvoor in aanmerking?

Mevrouw De Ridder herinnert aan de aankondiging dat er gesprekken zouden worden gevoerd tussen de minister en minister Moerman over het zelfstandig ondernemerschap voor kansengroepen. Heeft dat overleg ondertussen plaatsgehadt?

Recent is het initiatief van de zogenaamde ‘energiesnoeiërs’ in de pers geweest. Volgens mevrouw De Ridder gaat het om een goede doelstelling, waarbij sociale economie gekoppeld wordt aan ecologie. Is de piste om hiervoor dienstencheques te gebruiken hiervoor aangewezen. Dit initiatief mag ook niet concurrentievervalsend werken.

De heer *Bart Van Malderen* stelt vast dat de sector in volle evolutie en volle groei is.

Hij stelt vast dat de invoegbedrijven een relatief succes hebben, maar dat ze het moeilijk krijgen als de subsidie wegvalt. Het gaat hier om zeer arbeidsintensieve bedrijven, dus is dat niet zo verwonderlijk. Daarom is het goed dat er verder werk wordt gemaakt van het professionaliseren van de sector en dat er doelbewust wordt gezocht naar nieuwe niches. Het is ook nodig dat er een effectief en performant monitoringssysteem wordt uitgewerkt om na te gaan of de ter beschikking gestelde middelen ook hun doel bereiken.

De heer Van Malderen zegt het initiatief in verband met energiebesparing ten volle te ondersteunen. Dat thema is in elk geval actueel.

De heer Van Malderen zegt dat deze Vlaamse Regering de ambitie heeft om een investeringsregering te zijn. In dat investeringsverhaal heeft ook de bouwsector een grote rol te spelen. Bestaan er plannen om bij grote infrastructuurwerken of bij de bouw van scholen het idee van het maatschappelijk ondernemen ook in de bouwsector te doen aanslaan? Deze sector is voor de doorstroming erg belangrijk.

De heer Van Malderen zegt verder dat de kwestie van de arbeidszorg meer op het voorplan is getreden door de sluitende aanpak. Die heeft ervoor gezorgd dat een grote groep van moeilijk inschakelbare werkzoekenden, die met sociale en persoonlijke problemen kampen, zichtbaar is geworden. Men kan via de projecten arbeidszorg die groep beter omkaderen. De beschutte werkplaatsen hebben daarin zeker een grote rol te spelen. Bestaat er echter geen risico van verdringing van betaalde arbeid door de zwaksten in de beschutte werkplaatsen door onbetaalde arbeid door mensen die via arbeidszorg aan het werk worden gesteld op hetzelfde productiviteitsniveau? Wordt hiermee rekening gehouden bij de beoordeling van de ingediende projectvoorstellen voor arbeidszorg?

De heer *Jan Peumans* toont zich een groot voorstander van de sector.

Hij vraagt waar alle onderzoeken en evaluaties die er in sector worden gedaan kunnen worden teruggevonden. Waar kan hij bijvoorbeeld de resultaten vinden van de screening die bij de invoegbedrijven is gebeurd?

De heer Peumans wenst ook een geobjectieerde beschrijving te hebben over doorstroming: waar en bij welke werknemers is dat mogelijk en waar is er geen doorstroming mogelijk? Als men met streefcijfers zou willen werken, dan moet dat goed worden onderbouwd.

De heer Peumans vraagt of de Werkholding nu definitief opgeheven is. Waar is de overheveling van de middelen van het fonds voor de sociale economie terug te vinden in de toelichting bij de begroting? Bestaat er zoiets als een jaarverslag van het fonds? Het is volgens de spreker belangrijk dat er duidelijkheid is over de aanwending van de middelen.

Tenslotte vraagt de heer Peumans of de financiering van de lopende experimentele projecten in de lokale diensteneconomie in de overgangperiode naar het nieuwe decreet is gegarandeerd.

Minister *Kathleen Van Brempt* stelt in haar antwoord vast dat er binnen de samenleving een brede steun voor de sector aan het groeien is, hetgeen ook uit de tussenkomst van de commissieleden blijkt.

De minister herhaalt haar voornemen een politiek debat over de oriëntatie van het eenheidsdecreet te willen voeren in de Commissie voor Werk, Economie en Sociale Economie, op het ogenblik dat de tijd daar rijp voor is. Dat is wanneer het overleg binnen de sector de grote krijtlijnen heeft getrokken, maar nog niet alles heeft vastgelegd. Het is een kwestie van een goede timing te hebben voor het juiste moment om dergelijk debat te voeren. De minister is ervan overtuigd dat de sector en de sociale partners zeer nauw bij de voorbereiding van het eenheidsdecreet moeten worden betrokken, maar dat er ook politiek een aantal duidelijke doelstellingen moeten worden geformuleerd.

De minister geeft als voorbeeld de kwestie van de doorstroming, die zowel in het eenheidsdecreet als in het decreet op de lokale diensteneconomie is ingebed. Dat is een politieke doelstelling, die goed moet worden afgesproken met de betrokken sectoren. Er is binnen de sector een zeker verzet tegen het opleggen van streefcijfers, omdat dat te dwingend is. De minister zegt zelf ook tegenstander te zijn van een te eng

carcan, maar er moeten wel duidelijke garanties kunnen worden gegeven door de sector dat die doorstroming wordt aangepakt. Ze is het eens met sprekers die stellen dat de doelgroep voor de sociale economie een hele categorie van werknemers tewerkstelt voor wie de sociale economie een eindbestemming is en die nooit naar de reguliere sector zullen kunnen doorstromen. We moeten er dus van uitgaan dat een deel van de sociale economie voor een bepaald aantal mensen eindwerkgelegenheid is.

De minister zegt wel dat het niet mogelijk is een precieze definitie te geven van die categorie van werknemers. De situatie op het terrein is namelijk zeer divers en men moet bijna elke doelgroepwerknemer als een individueel geval bekijken. Zo zullen in de beschutte werkplaatsen zeer weinig mensen doorstromen, maar in bepaalde sectoren van de invoegeconomie zal die doorstroming 100 percent bedragen. Er moet volgens de minister druk op de sector worden gezet om de doorstroming te realiseren, daar waar het kan. Ook in het eenheidsdecreet moeten ter zake de nodige garanties worden ingebouwd.

In de uitwerking van het eenheidsdecreet is ook de kwestie van de Vlaamse inschakelingspremies van groot belang. Hierover moet overlegd worden met de minister van Werk.

De minister zegt dat ze zal moeten onderzoeken welke link er kan bestaan tussen sociale economiebedrijven en het Belgische sociaal label. Ze zegt dat het niet aangewezen is om nieuwe instrumenten te ontwikkelen, als die al bestaan. Als het Belgische sociaal label goed werkt, dan moet gestreefd worden naar integratie in dat stelsel.

De minister zegt een grote voorstander te zijn van supported employment. Het is nu belangrijk om de bestaande pilootprojecten te vertalen naar beleid. De voorstellen voor de projecten kunnen nog ingediend worden tot 1 december 2006. Het is dus nog te vroeg om hiervan een overzicht te geven. De minister is ervan overtuigd dat het hier om een methodiek gaat die de moeite waard is om verder te ontwikkelen en dat er een beleidskader voor zal moeten komen.

De minister zegt geen vragende partij te zijn nu al te gaan sleutelen aan het concept van de lokale werkwinkels. De sector van de Sociale Economie heeft een grote verantwoordelijkheid om de tweede pijler binnen de werkwinkels waar te maken.

De Werkholding is opgedoekt, verklaart de minister. Technisch is dat geen gemakkelijke operatie geweest,

omdat een en ander tamelijk ingewikkeld in elkaar zat. Er was in elk geval geen transparantie over wat er met de projecten gebeurde. Er was veel te veel overhead aan verbonden. In plaats van de middelen ten volle te kunnen inzetten voor de sociale economie, gingen ze naar die overheadkosten. De minister zegt tevreden te zijn dat hier nu een eind aan gekomen is. De situatie is nu veel zuiverder. Enerzijds is er de T-groep die doet wat hij moet doen en de dividenden worden uitgekeerd aan de overheid, die die middelen in een fonds steekt.

Over de besteding van de middelen maatschappelijke meerwaarde, voortgekomen uit het opdoeken van de Werkholding, is er binnen de Vlaamse Regering nog geen akkoord. Dit zal zeker opnieuw aan bod komen bij de volgende begrotingscontrole.

De uitkering van de dividenden van de T-groep naar het Fonds ter Bevordering van de Sociale Economie in Vlaanderen is geregeld. De minister blijft van oordeel dat met die middelen geen recurrente uitgaven mogen worden gefinancierd. Het moet de bedoeling blijven dat hiermee goede, doorgaans eenmalige, projecten worden gefinancierd op basis van goede criteria, die de nadruk leggen op innovatie en die verder werken aan onderzoek en imagoverbetering. Meer uitleg hierover is te vinden in de toelichting bij het programmadecreet (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 965/1, p. 30).

In verband met de kwestie van de quota in het kader van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, merkt de minister op dat er heel wat semantische discussies zijn over de termen quota en streefcijfers. Dat debat zal elders zeker nog wel verder worden gevoerd. Wat de link met de sociale economie betreft, zegt de minister dat werken met diversiteit, toch een opdracht van de sector is. In elk geval zal MVO sterk worden gepromoot in de reguliere economie en De Lijn zal als voorbeeld dienen. Als minister van Gelijke Kansen wenst mevrouw Van Brempt een zeer sterk beleid te voeren op het vlak van diversiteit. Dat zal onder andere aan bod komen in het nieuwe antidiscriminatie-decreet, dat een omzetting is van de Europese nondiscriminatie-richtlijn.

De minister herhaalt haar vroeger standpunt dat ze tegenstander is van door de overheid opgelegde quota voor de private sector. Dat is volgens haar een slecht beleidsinstrument dat niet flexibel genoeg is. Maar dat wil niet zeggen dat deze kwestie vrijblijvend is. Daarom is het nodig dat het Vlaamse beleid meer gaat werken met streefcijfers, die afdwingbaar zijn. Die afdwingbaarheid wordt pas mogelijk als de

juiste methodieken worden toegepast. Dat is wat men bij De Lijn zal gaan proberen, dat volgens de minister het overheidsbedrijf bij uitstek is om hier rond te werken. Het is een bedrijf in volle expansie met heel diverse functies op allerlei niveaus, waar in de nabije toekomst veel aanwervingen zullen zijn. Die afdwingbaarheid van de streefcijfers zal worden gerealiseerd door het management van het bedrijf daarop af te rekenen. Het gaat om het aantal vrouwen in managementfuncties, het aantal mensen met een handicap, werknemers van allochtone origine.

De minister zegt dat de sociale economie geen concurrentievervalsing tegenover de reguliere economie teweegbrengt. De belangrijkste concurrentievervalsing blijft het zwartwerk. Onder andere door de dienstencheques wordt het zwartwerk regulier gemaakt. Op die manier krijgen mensen uit het zwartwerkcircuit een degelijk statuut en werkt dat positief door naar de sociale zekerheid en het belastingssysteem.

Over het initiatief van de energiesnoeiërs, dat genomen is in het kader van het beleid rond innovatie in de sociale economie, zegt de minister dat het niet aangewezen is om hier het stelsel van de dienstencheques te gebruiken omdat dat te duur zou uitkomen. Het is beter om dit verder te ontwikkelen binnen sociale economie initiatieven zoals de sociale werkplaatsen en de invoegeconomie.

De minister zegt dat ook het thema van de vergrijzing een belangrijk discussiepunt binnen de sociale economie is. In elk geval zullen 50-plussers moeten worden betrokken in de initiatieven rond flexibele en occasionele kinderopvang.

De minister zegt verder dat er geen sprake van is om een aparte front office te ontwikkelen voor de sector van de sociale economie. De sociale economie moet in de reguliere front office van werk worden opgenomen.

Het zelfstandig ondernemerschap in de sociale economiesector past binnen de activiteitencoöperatieven. Het spreekt voor zichzelf dat hierover met de minister bevoegd voor economie moet worden onderhandeld.

Het is volgens de minister een opdracht voor de administratie om een goed monitoringssysteem op punt te stellen.

Het is bijvoorbeeld erg belangrijk dat MVO één van de pijlers is van elke sector binnen de sociale economie. Het is belangrijk om hierover regelmatige evaluaties uit te voeren.

De minister zegt toe dat ze aan de administratie een lijst zal vragen van alle onderzoeken die er over de sector zijn uitgevoerd. Die onderzoeken zullen dan ook kunnen worden geconsulteerd.

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* vraagt hoe de BBB-operatie is vertaald in de begroting van de sector van de sociale economie.

De *minister* zegt dat er nu een meer doorgedreven opsplitsing is naar de verschillende sectoren van de sociale economie binnen programma 52.4 (tewerkstellingsprogramma's): invoegeconomie (ba 32.05), sociale werkplaatsen en omkadering arbeidszorg (ba 33.07), lokale diensteneconomie (ba 43.02), sociale werkplaatsen binnen VIA (ba 33.08) en beschutte werkplaatsen (ba 34.04). Deze opsplitsing wordt nu voor het eerst gemaakt, dus het is moeilijk vergelijkingen te maken met de voorgaande jaren. Het is dan ook niet duidelijk waar de bijkomende middelen precies zitten.

De minister geeft dan ook verdere toelichting. Voor wat de beschutte werkplaatsen betreft (ba 34.04) verhoogt het budget tegenover 2006 met iets meer dan 6,7 miljoen euro tot 189.539.000 euro. Het gaat hier om afgerond 3,8 miljoen euro voor de overstap van de economische boekhouding bij het Vlaams Fonds voor de Integratie van Personen met een Handicap naar de begrotingsboekhouding. Dat zijn dus geen nieuwe middelen. Wel een effectieve groei is 2,8 miljoen euro van het uitbreidingsbeleid als gevolg van VIA en van het groeipad. De recurrente kredieten voor investeringsuitgaven bij de beschutte werkplaatsen blijven gelijk tegenover die van 2006.

Voor de sociale werkplaatsen stijgt het krediet van 28,5 miljoen euro naar 31,3 miljoen euro, wat het voorziene groeipad van 120 voltijdse equivalenten uitmaakt, bestaande uit 100 doelgroepwerknemers en 20 omkaderingspersoneelsleden. De beleidskredieten stijgen met 1,2 miljoen euro. Bijkomend omvat dat krediet ook het uitbreidingsbeleid opgenomen in het VIA. Op basisallocatie 33.08 is het krediet tegenover 2006 ongewijzigd, op de indexaanpassing na. Beide allocaties voor de sociale werkplaatsen samen voorzien in een tewerkstelling van een goede 3024 voltijdse equivalenten, wat een groei betekent van 170 voltijdse equivalenten.

Er is daarnaast een specifieke groeipool voor de ondersteuning van de lokale diensteneconomie en ondersteuningsinstrumenten (ba 43.02). Daarin zit de overheveling van de collectieve invoeg, wat geen

nieuwe post is. Wel nieuw is de opstart van de flexibele en occasionele kinderopvang, dat zorgt voor een bijkomend budget van een goede 8 miljoen euro. Hierin zit ook het opnemen van het basiskrediet voor de jeugdwerkactieplannen. Voor de lokale diensteneconomie is er een budget uitgetrokken van 16,8 miljoen euro. Met de ondersteuningsinstrumenten bedraagt het budget voor de basisallocatie bijna 21 miljoen euro.

De minister besluit dit overzicht met te stellen dat op bijna alle aspecten van de sociale economie een groeipad kan worden vastgesteld voor 2007.

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* vraagt of in de 8 miljoen euro uitgetrokken voor de flexibele en occasionele kinderopvang, ook het beschikbare budget vanuit het departement Welzijn is opgenomen.

De *minister* antwoordt dat het hier wel degelijk om het specifieke budget van de sector sociale economie gaat. Het beschikbare budget van het departement welzijn is hier niet in opgenomen. Het volledige kostenplaatje voor de flexibele en occasionele kinderopvang bedraagt ongeveer 18 miljoen euro. Dat is ongeveer 10 miljoen euro voor het uitbreidingsbeleid in het departement welzijn. De 8 miljoen van sociale economie dienen voor de pool die gecreëerd zal worden in de sector, waarin ook de 50-plussers in zullen worden geïntegreerd, voor de dienstencheques en voor de uitbouw van buurt- en nabijheidsdiensten occasionele kinderopvang.

Ten slotte wordt nog opgemerkt dat de tabel onderaan op p. 771 van de toelichting bij de begroting niet correct is (zie *Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 13/1-B*). De correcte tabel is als volgt:

basisallocatie	werkgelegenheidsprogramma ondersteuning	Krediet in duizend euro	aantal werknemers in voltijdse eenheden
32.05	Invoegeconomie	15.615	3.016
33.07	Sociale werkplaatsen & Omkadering arbeidszorg	31.303	2.904
43.02	Lokale diensteneconomie (inbegrepen ondersteuning)	20.955	1.322
33.08	Sociale werkplaatsen binnen VIA- akkoord	1.626	120
	TOTAAL	69.499	7.362

Bijkomende antwoorden van de minister worden als bijlage bij het verslag gevoegd.

V. INDICATIEVE STEMMING

De aan de commissie toegewezen bepalingen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005 worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen voor bij 5 onthoudingen voor wat de bevoegdheden van de ministers Fientje Moerman en Kathleen Van Brempt betreft en met 8 stemmen voor en 5 stemmen tegen voor wat de bevoegdheden van minister Frank Vandenbroucke betreft.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Anissa
TEMSAMANI

Trees
MERCKX-VAN-GOEY

Jan LAURYS

Koen VAN DEN HEUVEL

BIJLAGEN

BIJLAGE 1.**Stand van zaken Fonds ter bevordering van de Sociale Economie**

In Hoofdstuk XIII van het (ontwerp)decreet ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting van het jaar 2007’ (programmadecreet) wordt een Begrotingsfonds ter bevordering van de Sociale Economie in Vlaanderen in het leven geroepen. Mits stemming van zowel dit programmadecreet als van de Begrotingsdecreten middelen en uitgaven 2007, wordt vanaf het begrotingsjaar 2007 in de middelen Begroting onder PR 52.4 een art. 28.01 ‘houdende ontvangst van dividenden van de NV T-groep’ ingeschreven. Dit artikel laat toe om in dit Begrotingsfonds de dividenden van de T-groep te ontvangen en te boeken als een ‘Toegewezen ontvangst’. Dit betekent dat deze middelen exclusief aangewend kunnen worden voor de realisatie van de doelstellingen van het Begrotingsfonds Sociale Economie. Deze aanwending zal gebeuren vanuit het in de uitgavenbegroting gecreëerde Variabel Krediet (BA 00.90 van PR 52.4) ‘Uitgaven in het kader van de Sociale Economie’.

Het in voege treden van de Begrotingsdecreten 2007 operationaliseert dus volledig dit Begrotingsfonds Sociale Economie en laat toe dat vanuit de Vlaamse Overheid, in casu de minister bevoegd voor Sociale Economie en het Departement WSE de dividenden van de NV. T-Groep binnen begroting gebracht kunnen worden en vandaar ook kunnen toegewezen worden aan de acties/promotoren die de Sociale Economie in Vlaanderen uitbouwen.”

De inhoudelijke en reglementaire aspecten worden uitgewerkt in overleg met het beleidsdomein WSE.

BIJLAGE 2

De werking van het monitoringsysteem binnen de Sociale Economie en aandacht voor doorgroei- en doorstroomgegevens

In de oproep voor het nieuwe "Steunpunt werk en sociale economie" wordt het luik monitoring ten gronde uitgewerkt. Hierbij worden parameters als interne doorgroei en externe doorstroom mee opgenomen.

In het onderzoeksluik "sociale economie", o.l.v. professor Josse van Steenberge (UA) komt de ontwikkeling van een monitoringinstrument voor de Sociale Economie aan bod. In eerste instantie zal de nadruk liggen op parameters die op organisatieniveau van belang zijn om de sector in kaart te brengen. De ontwikkeling gebeurt in 2007, een eerste bordtabel wordt verwacht in 2008. In een tweede fase worden parameters op werknemerniveau geïntegreerd. In dit kader wordt van bij het begin samengewerkt met professor Luc Sels die instaat voor het onderzoeksluik "dataontwikkeling" met het oog op een geïntegreerd arbeidsmarktstatistiekmodel.

BIJLAGE 3

Het hanteren van het criterium "economische werkloosheid" bij beschutte werkplaatsen in het kader van de oproep "Arbeidszorg"

Deze vraag is meermaals besproken in de verschillende contacten die er geweest zijn met het werkveld. Het gegeven van economische werkloosheid is niet 'as such' meegenomen als voorwaarde voor het al dan niet toekennen van een erkenning arbeidszorg, om de eenvoudige reden dat economische werkloosheid ook niet op voorhand in te schatten is.

Wel is duidelijk in de oproep 'arbeidszorg' ten aanzien van de beschutte werkplaatsen en mogelijke samenwerkingsverbanden gesteld, dat er een omschrijving dient te komen van de activiteiten die uitgevoerd gaan worden door arbeidszorgmedewerkers. Enkel activiteiten die duidelijk verschillend en/of aanvullend zijn van de al bestaande activiteiten die de beschutte werkplaats/het samenwerkingsverband uitvoert (waardoor verdringing van de betaalde doelgroep wordt vermeden), krijgen dan ook goedkeuring binnen deze oproep. Dit wordt geëvalueerd door de plaatselijke projectadviseurs en wordt ook bekeken binnen een erkenningscommissie die ondermeer bestaat uit de representatieve werknemers- en werkgeverskoepels.

In elk geval zal dit element bij de verschillende bezoeken die gebracht zullen worden door de plaatselijke projectadviseurs aan de experimenten, zeker bekeken worden. Het zal ook een element ter evaluatie zijn na één jaar werking van arbeidszorg in de beschutte werkplaatsen.

Een bijkomende filter die de verdringing van de doelgroep beperkt, vormen zonder twijfel de lokale vakbondsafgevaardigden die bij het opstellen van een aanvraag in het kader van 'arbeidszorg' zeker dienen gehoord te worden en positief dienen te staan tegenover dit concept. Het element van verdringing van bestaande arbeidsplaatsen zal daarbij zeker een cruciaal element zijn.

Het gegeven dat de activiteiten uitgevoerd door arbeidszorgmedewerkers verschillend of aanvullend dienen te zijn van de andere activiteiten, sluit niet uit dat er economische werkloosheid kan zijn bij de betaalde doelgroepwerknemers (hoewel wij er voor pleiten dit tot het minimum te beperken), maar voorkomt wel dat er verdringing is van de bestaande doelgroep in de beschutte werkplaatsen.

Bijlage 4**Onderzoeken en evaluaties Sociale Economie**

“Marktniches en groeipotentieel voor de sociale economie”, 2006, HIVA.

Het eindrapport is te vinden op www.viona.be of www.hiva.be.

“Supported employment in de sociale economie vanuit een ontwikkelingsperspectief”, 2007, HIVA.

Het onderzoeksvoorstel is te raadplegen op www.viona.be.

“Procesevaluatie van de werkwinkels: Evaluatie van de netwerkbenadering en de ruimtelijke spreiding van de werkwinkels en contactpunten” (inclusief tweede pijler: sociale economie), 2007, HIVA en KULeuven.

Lopend onderzoek – Het onderzoeksvoorstel is te raadplegen op www.viona.be.

“Haalbaarheidsonderzoek naar de opstart van een ondernemersverband”, 2005, Startpunt.

Op te vragen bij de uitvoerder.

Project “Labour for neighbour”, 1/6/2005-31/10/2007, Levanto

Het project is een samenwerking tussen volgende partners: OCMW, Vitamine W, Buurtontwikkelingsmaatschappij (BOM) en het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) en beoogt een vernieuwend model te ontwikkelen voor de inschakeling van kansengroepen in het arbeidscircuit in nauwe samenwerking met de betrokkenen zelf en vanuit een lokaal partnerschap. Zowel de inschakelingsmethodiek als het partnerschap zijn gestoeld op een welbepaalde visie, met name op empowerment.

Lopend onderzoek.

“Evaluatie sociale werkplaatsen”, 2004, Administratie werkgelegenheid

Op te vragen bij de uitvoerder.

“De ontwikkeling van een regiemodel voor sociale economie in Vlaamse steden en gemeenten”

(1/12/2005-31/08/2006), HIVA

Te raadplegen op www.hiva.be

“Energieke sociale economie”, 2007, de vzw Koepel van de Vlaamse kringloopcentra (KVK).

De subsidie wordt toegekend aan KVK met als opdracht de mogelijkheden en randvoorwaarden voor een deelsector “energie” in de sociale economie verder te onderzoeken, beleidsaanbevelingen hieromtrent te formuleren en tevens te beginnen met de opbouw van de deelsector “energie” binnen de sector van de sociale economie eventueel in partnerschap met lokale besturen en derden.

Lopend onderzoek.

“Marktniches en groeipotentieel voor lokale diensteneconomie in de zorgsector”, Opstart

15/12/2006, HIVA

“Noden, behoeften en aanpak voor ondersteuningsstructuur in de sociale economie”, Opstart

15/12/2006, HIVA

“Arbeidszorg in Vlaanderen, inventarisatie en aanzet tot monitoring”, Opstart 15/12/2006, UA en

UAMS

Bijlage 5

Oplijsting van Supported employment initiatieven (BW en SW)

Hierbij een overzicht van de sociale en beschutte werkplaatsen die hebben ingetekend in het project 'supported employment'.

Voor **de sociale werkplaatsen** gaat het over toegewezen plaatsen per sociale werkplaats. In totaal hebben 17 SW ingetekend en zijn (in samenspraak met deze SW) aan alle SW 3 VTE doelgroepwerknemers toegekend, met uitzondering van 't Werk die maar 2,5 VTE had aangevraagd. In totaal gaat het over 50,5 VTE doelgroepplaatsen voorzien voor dit experiment.

Naam Sociale werkplaats	Vestigingsplaats	aantal VTE
SOBO@werk (Sociaal Ondernemen en omgeving)	Brugge	3
Kringloopcentrum Leefbaar Wonen	Ruddervoorde	3
Sociale Werkplaats De Sleutel	Gent	3
Ateljee	Gent	3
SWP Den Diepen Boomgaard	Grimbergen	3
Televil	Vilvoorde	3
Fietsenatelier Mol	Mol	3
't Werk	Herenthout	2,5
De Troef	Oud-Turnhout	3
Sociale Werkplaatsen - WEB	Turnhout	3
IGO-W	Leuven	3
Wonen en Werken Tewerkstelling	Leuven	3
SPIT - Tewerkstelling	Leuven	3
Groenwerk	Lummen	3
Sociale werkplaats Molendries	Gits	3
Sociale Werkplaats Mo-Clean	Sint-Niklaas	3
SOWEPO	Poperinge	3
		50,5 VTE

Voor **de beschutte werkplaatsen** is een ESF-project opgestart door VLAB vzw (koepel van de beschutte werkplaatsen). 7 beschutte werkplaatsen hebben ingetekend. In totaal gaat het over 20 VTE doelgroepwerknemers en 4 VTE begeleiders.

De namen van de beschutte werkplaatsen:

Arcotec (Brugge)
 Bewel (Limburg)
 Imsir (Boom)
 Mariasteen (Gits)
 OptimaT (Torhout)
 Ryhove (Gent)
 Waak (Kuurne)

Bijlage 6

Uitbreidingsronde SWP 2006 – Innovatieve projecten

Televil (Vilvoorde) - 1,5 VTE – nr. 83011

Opstart van een naai- en herstelatelier en het ontwerpen van eigen kleding. Organiseren van workshops rond creatief met kledij. Ook samenwerking met swp PWO strijkwinkel van Vilvoorde dat veel vragen krijgt voor herstelwerk en dit wil uitbesteden aan Televil.

De Ploeg – (Sint-Truiden) – 2 VTE – nr. 83023

Samenwerking met een beschutte werkplaats, de Belgische Fruitveiling en twee privé bedrijven uit de houtindustrie, voor de productie van houten paletten in onderaanneming van de laatste.

Spit Tewerkstelling (Kessel-Lo) – 3 VTE – nr. 83030

Meubelmontagedienst met drie aspecten:

1. demontage van meubels bij mensen die hun meubels aan Spit wensen te geven;
2. bij Spit gekochte meubels bij mensen naar hun huis transporteren en er monteren;
3. kleine verhuisopdrachten;

Sociale Werkplaats De Kringwinkel (Antwerpen) – 5VTE – nr. 83032

All-in-service aanbieden aan mensen die een oplossing zoeken voor een volledige inboedel (inventaris, demontage, verpakking, transport, afvalverwerking en poetsen). Samenwerking met de WEP-plus-projecten zorg- en schoonmaak (poetsen) en logistiek/verhuizer (voor het ontruimen).

De Wroeter Arbeidscentrum (Kortesseem) – 2 VTE – nr. 83040

Samenstellen van individuele groentemanden. In samenwerking met andere producenten wil men de individuele leveringen centraliseren en de administratieve logistiek vereenvoudigen d.m.v. een pick-orderlijst, i.e. een geautomatiseerde bestelketen die bestellingen individueel kan behandelen.

SOWEPO (Poperinge) – 5 VTE – nr. 83042

Optimaliseren van de montage van een nieuwe tuinparasol en de volledige productie van een verlichte vloertegel. Verzagen van PVC latten en de montage van ramen en luiken met een nieuw kliksysteem. Verzagen en montage van verluchttingsroosters. Zagen, lassen en montage van interne transportkarren.

Kringloopcentrum Zuid-West-Vlaanderen (Kortrijk) – 1,5 VTE – nr. 83058

Bestendigen van de projecten (projecttoelage van de Cel Sociale Economie voor de periode 01.01.2005 tot 01.11.2006):

1. *Crea & meubelgarniering*: het creatief bewerken en decoreren van meubelen en voorwerpen om als opgewaardeerd (design) object terug te verkopen, ook meubelgarniering op vraag van klanten;
2. *Crea & communicatie voor organisaties*: tekstschilderen, belettering en signalisaties; bedrukken van gadgets en kledij; decoratieve verftechnieken binnenshuis al dan niet in onderaanneming;

't Atelier (Mechelen) – 1 VTE – nr. 83075

De opstart van een taxi-service aan fietstoeristen die naar een andere regio moeten worden gebracht omdat niet alle plaatsen even gemakkelijk te bereiken zijn in combinatie met de trein en particulieren niet altijd over de middelen beschikken om deze fietsen te vervoeren. Ook de opstart van 'pech onderweg' met een vliegende fietsmaker om fietsers in nood te helpen. Inspelen op de vraag van Cambio om auto's naar de car-wash te brengen. Herstellen en verkopen van oude fietsen van bijv. politie.

Vitamine W – Onderhoud Kerken en Monumenten (Antwerpen) – 3,5 VTE – nr. 83109

Renovatie van door particulieren aangekochte monumentale grafzerken op begraafplaatsen. Ook onderhoud van militaire begraafplaatsen, particuliere grafzerken en muururnes en reinigen en herstellen van monumentale grafzerken.

Het Strijkatelier (Blankenberge) – 0,5 VTE – nr. 83122

Structurele uitbouw en bemannen van de reeds bestaande naai- en herstelservice.

Sociaal Atelier Knokke-Heist – 0,5 VTE – nr. 83126

Opstart hersteldienst bij de strijkwinkel.

14.11.2006